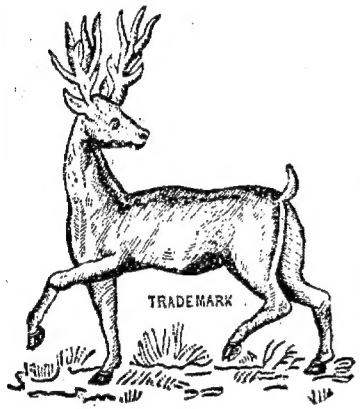

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3
సంపుటము ౩ } చెన్న పట్టణము 1916 నం నెవ్వంబరు నెల 18 వ తేది సోమవారము No 143
న శ నా మ సం వ త్స ర బా ద్ర ప ద నూ న బ హు శ వ. ప్లి. కె. } సంచిక ౧౪౩

చ త్ర ము ల రా జు

అ స లు "లే డి" గు టు తు

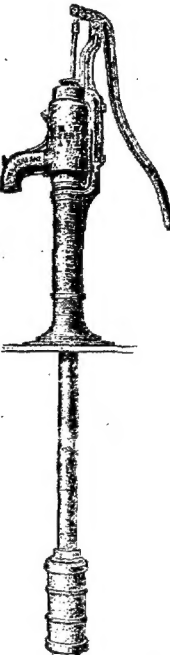
అందముగకు, చౌకక, చాలశాలము నున్నటకు "లేడి" గుటుతుగల గొడుగులనేవాడుక. "లేడి" గుటుతు గొడుగులే చాల మంచి"వని ప్రతివారును చెప్పుదురు. జాతీయ వస్తు ప్రదర్శన కార్యయందను పేరు వహించినదియే.

బనియెట్లు, ఫెల్టుటోపీలును చాల తక్కువ రేట్లకు దొరక గలవు.వలయువారు ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Ebrahim Currim & Sons,
Umbrella Merchants,
No. 251/53, ESPLANADE ROW, MADRAS.

Hed Office:—
Bombay
Branch:—
Calicut

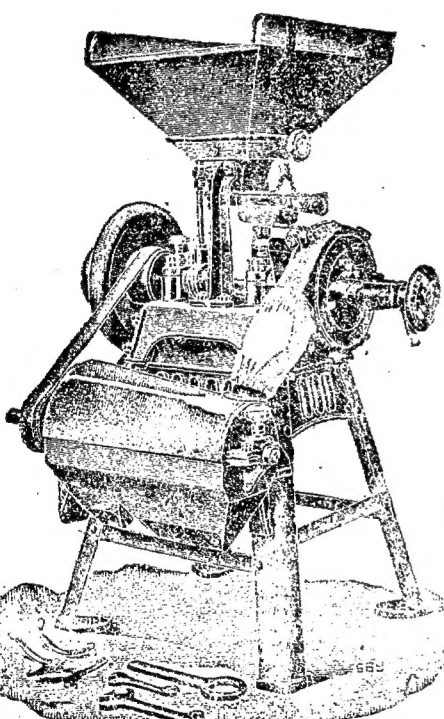
541

కొత్త నింత.

వ్యవసాయమునకు
చేతినిళ్ల గొట్టము.

గంట 1.2 4000 గాలనులు తోడ
గలదు. ౩ కెక్కును. అతి సులభ యంత్రము.
ఎం. ఎన్. పి. ఫూటలా గారు నూపరిం
డెంటు ఆఫ్ ఇండియా, బనగానపల్లి
వారిచే కొనియాడబడినవి. మూల్యము రూ
180. 150 అడుగుల లోతున నుండు
నూతులకు పనికివచ్చు పంపులను సయి
తము ఇయ్యబడును. విశేషములకు దిగున
వారికి అంగీకారము వ్రాయుడి.
కె. బి. జోషి అందు కో
నెం 321 హరన్బీ రోడ్డు,
ఫోర్ట్ బొంబాయి.
K. B. JOSHI & CO,
NC 321, HORUNBY ROAD,
Fort Bomby

పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు

ఈ మిల్లు ౩ గుట్టముల శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనీగలు, కందులు, వగైరాపప్పులును గోధు మలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిండిగాను ఒక పర్యాయములోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపార ముగ బహులాభించును. కొద్దిపెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయ యత్నించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

గాబర్నల్ ప్రూడ్ కిరసనాయిత్ యంజనులు (3½ గుట్టములు మొదలు 60 గుట్టముల పరమగతు) గ్యాసు యంజనులు, సెంట్రల్ ఫ్యూజులు పంపులు, డాకిపంపులు, ఫేలితో మంచుగెడ్డ చేయు యంత్రములు. (గంటకు 6 పవులు) ఎదుపచ్చికరను గ్యాసు యంజను వగైరాల కుపయోగించు బొగ్గుచేయు బట్టీలును, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్తసామనులు గూడ మానదర్ల దొరకును. తిన్నీర్లు మాకు వ్రాసి తెలిసికొనుడు.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,
150 ఇంజనీర్లు, మెషిన్ల మిల్లులొప్పు వర్తకులు.
4, శింబుదాసు వీధి, మద్రాసు.

సంగీత ప్రదాయిని

నెల రూపాయలు 3.

ఈ గ్రంథము అతిప్రసిద్ధి చెందిన దాక్షిణాత్య గాన విద్యాపారంగతులైన విద్యార్థి కె. వరదాచార్యులు, కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, వీరి కృష్ణమాచార్యులు వీరిచే రచింపబడినది. ఇందు లక్షణ సంగ్రహమును ఆభ్యాసకథకు లును, స్వరజతులు, వర్ణములు, తాళగయ్యగారి కృతులు, పల్నాం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతులు, దీక్షితకృతులు మొదలగు, సుమారు 140 పురుబడులును స్వర, సాహిత్య తాళ, కాలములకు గురుతు తేచ్చరచి అందిరికి సులభముగ గ్రాహ్యమగునటుల వ్రాయబడియున్నది. హాస్యోనియము, వీరి ఈ ఉభయవాద ములకు పటములును, వీటి గుణములును, వీటి నుపయోగించు విధములును వ్రాయబడి యున్నవి. డి.ఎల్.కె. 16 పుటలు వైబు, 500 పుటలు. దశరథి స్టేసు కాగితములో ముద్రితము. కాలికో బయిండు బంగారు గీలులు చేయబడి యున్నది. వలయువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనవలెను.

మెసర్సు నాగో అండు కంపెనీ,
ప్రింటర్స్, మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కిరీటుమంటి మందు. కుగుపులను, మచ్చలను గండమాలలను పుండ్లను, ప్రానినోప్సలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టుకొను.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (82)

వనోపధిసాగ్నసోల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారెసంబంధమును నోప్సలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాగోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్ బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తికరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

గ్యాలీన్ మోటారు సాతశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటను, వాటిని పాగుచేయు గలుగుటను తెలిపేయదు నిచ్చుటను మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదేభాగములు యేదేపనుచేయునో అవి చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యాయంశముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈసాతశాలలో, యూ.గో.పి.యన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారినద్యమందితై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. అందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు అక్టోబరు నెల 1వ తేదీనుండి ప్రారంభ మగును. క్లాసులో చేరవలచినవిద్యార్థులు ఈనెల 30 వ తేదీ గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలె పొరుగురి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాక బడును. ఈ క్రింద నుదహరించు వారికి వ్రాసికొనుడు (41)

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, వజ్ర Galley & Co., 149, Broadway M

వృత్తాంత లేఖలు

ప్రాప్తముల వార్తలు.

విశేషమున వర్తమంది
కు స్త్రీలు.

ప్రాప్తముల వార్తలు 15:— ముగ్ధలక్ష్మణుని మే
ముగ్ధుని ప్రాప్తియందు. ఇది బహుశః కేసుగా నుండు
చున్నది. ముగ్ధుని మేముగ్ధుని ప్రాప్తియందు. గారి
ప్రతిభాశక్తి, దేవుని వంటి వానిని బ్రాహ్మణులది. ముగ్ధుని
ముగ్ధుని, ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ఈనెల 17వ తేదీన ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

కాంతి.

ఈనెల ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

వాసాను ప్రాప్తి కనాల్

ఈనెల ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

నీలిమందు వ్యాపారులు.

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

కొత్త వంద.

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

బెజవాడ వార్తలు.

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

సర్వతేలు విషవంజిని (రీజిస్టరు)

ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని
ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని ముగ్ధుని

సరస్వతి
తలనొప్పినుండు
నువయోగించి
తలనొప్పిని మాన్పుకొనుడు
పాకు
ఇది తలనొప్పికి వార్యతకొన్న
మన చాల మంది ముఖ్య
యైనది. దుశితనిది. మాట నేట్లుబడినది.
దిగ్గ రామశాస్త్రి నందును.
కాశ్రియముగా తయారు చేయబడినది. దీనిని తిను
టకు మెరుకుండవు. చాలామందిగా నందును.
ఈ మందు మందులంగల్లలోను బజారుల
లోను స్టాల్సులలోను దొరకును.
తలనొప్పి వచ్చినపుడెల్ల నవయోగించును.

చిన్న పురుగులు వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట,
పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగులవలన గలు
గును.

పాతకులారా! ఈపురుగులరే కేయింబరట్లు విధివిరా
మములేక మీరు పనిచేసినచో మీమీ గృహములలోని నేల

కొట్టెలు బంగారుతో నింపబడియుండును.
తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈచుండు
పురుగునకు, అతివ్యాధి కలిగి కేసొందిన
తేనెటీగ సహకారిగా నుండదగినట్లు.
చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరో
ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నవయోగింపక
పుచ్చేయబడినచిరుకాలమున నే బట్టతల
వారిలో సహధ్యాయి గావలసినవృత్తు.
కావున ఇట్టి పరమకరుణితును
సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును

Dont
Let'em
Dig

“కామినియా నూనె”
సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును

బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనివ్వను. పుర్రెచుండును
బోగొట్టును. తలకట్టుకు పరిమళ ముగంధద్రవ్యము.
కలిగితిని, నకలు నూనెలను కాయారు చేయువారి మోస
మున పడకుడు.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0
,, 2-కి రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0
ఉ. చి త ము.

ఈ ముగుగుముల బుజువు పరమటకయి, అగ్రజాచీక
పంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత
నూనె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:—
అంగ్లో యిండియా డ్రగ్ అండుకెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, జుమ్మాచుపీడువీధి, బొంబాయి.

మీకు కావలెనా?
R.L.N. టూనిక్ మాత్రలు డ్రగ్స్ 4-కి రు. 1.
మద్యాను నవ్యము తేరు 1-కి రు. 1.
“విద్యారంధ్ర”, 87, రామస్వామి వీధి, మద్యాను

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills 1 bottle of 43 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

కీర్తిశేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
బోయల్వాక్కు 212, మదరాసు.

హాతావని కా (ప్ర)జ్ఞాన

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి)

దక్షిణహిందూస్థానము

ఓడలో దొంగతనము.

కల్లికోట:— సెప్టెంబరు 17:— మలబారు జిల్లాలో పాన్వనితాలూకాలో వాలపాడు మల్లికములకు నడుమ నొకడు తెలుగువోడ ప్రయాణము చేయుచుండగా అర్ధరాత్రివేళ 7 గురు మోష్టులు ఆయుధపాటులై వోడలోనికికెక్కి తండ్రి లును నావికులను బెదరించి రూ 800 ల వెలగల పాత్రును హరించిపోయిరి. ఆమరు నా డుదయమున వోడ తండ్రిలు నాల పాడు పోలీసువారికి రిపోర్టుచేయగా సుమ ఇనపైక్చరు ఎస్సె కుట్టిగారు పట్టుదలతో ఓడదొంగలను వెదకించిరి. 7 గురు దొంగలను కొంతవోరీ ఆస్తినికూడ పోలీసువారు పట్టుకొనికేసు చేయగా చొగాటు మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి పెనున్న కోర్టుకు పంపిరి. జిల్లాజడ్జిగారు జి. హెచ్. బి. నాక్సును జి. సి. ఎస్ గారు ఈ కేసును నిన్ను మొన్నను విచారణచేసిరి. ముద్దాయి లందరూ నేరము చేసిరిని ఆపెన్ను తీర్మానించిరి. మొదటి ముగ్గురు ముద్దాయిలకును చెరి 7 సంవత్సరములును తక్కిన 4 గురికిని చెరి 3 సంవత్సరములును కఠిన పరకమును శిక్షగాను విధించిరి.

కొయినాశాఖ.

ఉదకమండలము, సెప్టెంబరు 16:—1914-15-లో రు 3,71,488 లును 1915-16 రు 9,51,625 లును ఆదాయము వచ్చినది. కొయినా చట్ట పట్టణ సెరుగుటయే యందులకు కారణము. ఈ పట్టణ చింతకొనపట్ట యందురు. అన్యకము హెచ్చుటవలన లక్ష రూపాయ లదనము లభించినది.

తిరువాన్కూరు చిన్న రాణిగారికి పుత్రికాజననము.

తిరువనంతపురము, సెప్టెంబరు 18:— నిన్నను ప్రాద్దు ననే చిన్న రాణిగారికి పుత్రికాజననము కలిగినది. ప్రస్తుతమున్న మహారాజాగారి తల్లిగారి వెనుక నీరాజకుటుంబమున నాడపిల్లలలేరు. ఇప్పుడీ రాకుమారి పుట్టినది. తిరువాన్కూరు సంస్థానమునం దంతట నుత్సాహము జరుగుచున్నది. మామూలు మర్యాద మేరకు పుత్రికాజననముకాగానే ఖరంగులను కార్చిరి.

చెన్నపురి దొరతనమువారి

కార్యనిర్వాహక సంఘము.

ఉదకమండలము, సెప్టెంబరు 18:— సర్ హరల్డు నూకర్లుగారి స్థానమున హెచ్. ఎఫ్. డబ్ల్యూ గిల్మను గారు కార్యనిర్వాహక సంఘముగా నియమింపబడిరి. వీరిపుడు రివిన్యూవోర్డులో 4 వ సంఘము.

మైసూరు వార్తలు.

ప్లేగువ్యాధి:— సెప్టెంబరు 1 వ తేదీతో నంతమగు వారములోపల మైసూరు నగరములో ప్లేగుగుర్తు 72 రిని బాధించెను. అందు 47 గురు మరణించిరి. వ్యాధి నాపినేయుటకు ఆరోగ్యవ్యవస్థలచే తగిన ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

క్రోత్త భోజనగృహము:— బ్రాహ్మణుల కొక భోజన గృహము స్థాపించుటగా కీ. శే. ఎ. పద్మరాజయ్య ప్రపండులుగారు మరణకాలమున రూ 5000 లను రూ 2500 ల విలువగల కలపయను విరాళముగా నొసగిరి.

స్నేహబృందము:— స్నేహబృందమువారి 18 వ సాంకర్షిక వర్ధంత్యుత్సవము గవర్నమెంటు హైస్కూలు నుండి ములో మొన్నటి కేసివారము సాయంకాలమున జరుపబడెను. మైసూరు హైకోర్టు ముఖ్య న్యాయమూర్తిగారి సభాపితృమునా కహించిరి. బనోడా దివాను మాధవరావుగారును, టి. ఆనందరావు పి. సి. డి. గారును ఈ సంస్థాపనకు ముఖ్య ప్రోత్సాహకులుగా వున్నారు.

బొంబాయి

మొయిలు ప్రిమరు.

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 18:—ఈ నెల 1 వ తేదీన హండి మలు కేరెనట్టియు ఈ నెల 6 వ తేదీ టపా గ్గుచున్నట్టియు పెడనా ప్రిమరు ఈ నెల 17 వ తేదీ క్షువ వచ్చి చేరినది.

ఒక సైనికుని చంపుట.

పూనా, సెప్టెంబరు 17:— పీటరు ఓబ్రేనను సైనికుడును మరి యిద్దరును ఘోర్కురి బార కీసులోనుండి కాంటీనుకు పోయి ఆచట మద్యమును త్రాగి ఒక వీరు సీసానుకొని రాత్రి 9-10 గంటల మధ్య మైదానమునకుపోయి ఆచట గూడ మిగిలిన మద్యమును త్రాగుచుండిరి. అంతలో నెవరో వెనుక నుండివచ్చి ఓబ్రేను తలమీద నొక బెబ్బుకొట్టిరి. అతడు చప్పన లేచినిలవబడగా మరియొక బెబ్బుకొట్టిరి. దానితో నతడు క్రందపడి ప్రాణములను విడుచెను. హంతకులు పారిపోయిరి. ఇంతవరకు దొరకలేదు. చంపబడిన సైనికునివయసు 25 సంవత్సరములు. ఈ కేసును నిన్నటిదినము విచారణచేసిరి.

హాజి యాత్రికులు.

కరాచి, సెప్టెంబరు 17:— బస్రా- పారసీకసింధుశాఖ ప్రాంతములలోని యాత్రికులు హాజి పోవుటకు సదుపాయములను చేయుట కవటి బ్రిటిషు దొరతనమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాన యాత్రికులు బస్రాలోని భీపుపాలిటికలు ఆఫీసుగారికి వ్రాతమాలముగా తెలుపవలెను. వచ్చిన దరఖాస్తులనుబట్టి ఏర్పాటు లుండగలవు.

మొయిలు ప్రిమరులు.

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 18:— 12 వ తేదీ నీనుట పాలను తీసుకొని లండనుకు వెళ్ళుచున్న సాల్ సెట్టిప్రిమరు ఈనెల 17 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఏడెనుకు చేరినది.

గత నెల 21 వ తేదీన బొంబాయినుండి బయలుదేరిన కార్వీరు ఆనుప్రీమరు ఈనెల 16 వ తేదీ ఆదివారమునాడులండనుకు చేరినది. అందరూ సుఖులు.

బంగారము

జనపనార ఎగుమతి.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 17:— జనపనార ఎగుమతిని రాలికంపెనీవారి కిమ్మట ఆక్షేపణీయమని సింలాకును లండనుకును గూడ తంలివార్త నందితినని బొంబాయి వర్తకసంఘము కార్యదర్శి బంగారవర్తక సంఘముకార్యదర్శికి తంలివార్త నంపెను.

పంజాబు

పాపులరు బాంకికేసు.

లాహోరు, సెప్టెంబరు 16:— పాపులరు బాంకికే వెనుక మేనేజింగు డైరెక్టరుగా నుండిన గోపీచయగారు దొంగతెక్కలనువ్రాసి సొమ్మును హరించెనని లిక్విడేటరు హాకిం రాయిగారు తెచ్చిన కేసును రావల్పిండిజిల్లా మేజిస్ట్రేటు రాయిసాహెబు లాభారంగారు విచారణచేసి కొట్టివేసిరి.

బంగారీ సేన.

లాహోరు, సెప్టెంబరు 16:—ఈ సేనలోనివారు నాషేర్పులో నున్నపుడు వారి కన్ని సదుపాయములను చేయుటకు సేనాధిపాపైపులగు రాయిబహదూరు హార్జి మలుగారు ప్రూకునిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

కాలానూరుయొద్ద రైలుబండ్లు డికోనుట.

లక్నో, సెప్టెంబరు 18:— ఈ కేసును విచారించుట కేర్పడిన సంఘమువారు మొయిలు ట్రెయిను డ్రైవరు సిగ్నలు చూడకుండ బండిని చడపినందున నిట్టి ప్రమాదము కలిగినదని తీర్మానించినది ఇండియన్ రైలువీ తెలిగ్రాఫు పత్రిక వ్రాసినది.

రాయలు కమిషను.

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 17:— విద్యావిషయమున కమిషనువారి సూచనల నాచరణలోనికి గొనివచ్చుటనుగూర్చి రాష్ట్రీయదొరతనముల వారికి ఇండియా దొరతనమువారియ్యదలచిన హెచ్చరికలను ఇండియామంత్రిగారి రాహాదించిరి. ఆ హెచ్చరికలు త్వరలో పంపబడును.

మధ్యపరగణాలు

రైలుగట్టు తెగుట.

మోధపురము, సెప్టెంబరు 17:— మార్వారు బంక్షనుకును పాల్గొని మధ్య గట్టు తెగినది. బండ్లు నడచుటలేదు. బహుశా రేపు బండ్లు నడువవచ్చును.

బర్మా

శత్రువుల వర్తకసంఘములు.

బర్మాలో శత్రుదేశములవారి వర్తకసంఘములు 18 గలవు. వీని నన్నిటిని ఎత్తివేయుటకు గవర్నరు జనరలుగారి రాజాపించిరి.

బర్మాతెప్ప నెంటు గవర్నరుగారు.

వీరు రాజప్రతినిధిగారిని చూచుటకు సపరివాగముగా ఢిల్లీనగరమున కేగి అరన్కోలా నాకమీద మరల కేనివారమునాడుదయమునకు బర్మాకు వచ్చిచేరిరి. వీరు మూడువారములు బర్మాను విడచియుండిరి.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

సింలా, సెప్టెంబరు 16:—14 వ తేదీగల ఈక్రింది తంలివార్త హిందూదేశ కార్యదర్శిగారినుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది.

అంగ్లరంగము.

అంగ్లరంగమునందు మార్పు లేదు. మా కెల్ మైదానము ప్రాంతమున జర్మనుల ముట్టడి బ్రిటిషువారి అగ్నివలన వ్యధ మొనర్పబడినది.

పరాసురంగము.

12 వ తేదీన పరాసువారు సోమరంగమున మరికొన్ని విజయముల నొందిరి. 13 వ తేదీన పరాసువారు మరికొంత ముందునకు వచ్చిరి. జర్మనులు ప్రతిగానెన్ని సార్లును ప్రయత్నములుసలిపినను పరాసువారుతమస్థానములనుగాపాడుకొనుచు రాంకోరుబొషా వీలీలకు నడుమ బెత్కూరు వెరోనురోడ్డు నంతటిని, బొషావీనీ గ్రామమంతటిని, దానికి దక్షిణముననున్న ఒక మైదానమును వశపఱచుకొనిరి. కాంబిల్కును, వెరోనుకును ఏమియు సంబంధములే కుండచేసితిమి. గిన్నీ యొద్దనున్న బ్రిటిషువారు కాంబిల్కు బెహంకోడ్డులను తమ ఫీరంగిదళములచే తుడిచివేసి కాంబిల్కును ఏ స్థానముతోను సంబంధములే కుండచేయగలరు. జర్మనులు ప్రతియుద్ధము సలిపి స్వల్పజయము నొందిరికాని వరాసువారు మఱల తలపడి గోల్వోయిన ఫలమును మఱల జయించి ఇదివఱకున్న స్థానమునంతటిని మఱల వశపఱచుకొనిరి. పరాసువారు తీవ్రయుద్ధము సలిపి 76 వ గుట్టను, క్లెరీగ్రామమును స్వాధీనము చేసికొనిరి. క్లెరీగ్రామము పశ్చిమమున మాంటు సెంటు క్వెన్ టీక్ కెదురుగాగలదు. 2800 మంది ఖైదీలును, 10 ఫీరంగులును, 40 మరఫీరంగులును రెండు దినములలో బ్రిటిషువారిచేబడెను. వాస్ హాపిటల్ ఆదవియందును పరాసువారు ముందుకుసాగి వెడ్డనునందు ఫ్లోక్కి తూర్పున జర్మనుల ముట్టడిని వ్యధముచేసి వారిని పొందోలిరి.

ఇటలీరంగము.

డోలామెట్టులోని పాల్జిరోతు త్తరమున ట్రావినిస్టస్ అను స్థానము కెదురుగా నున్న ఒక స్థానమును ఇటలీవారు వశపఱచుకొనిరి.

రష్యారంగము.

డ్రైవా నదిమీదను, రీగారంగమునందును శత్రువుల యుద్ధము తీవ్రత నొందుచున్నది. హాలిక్ స్టానిస్లావకు నడుమను, కార్వేలియనులయందును శత్రుప్రయత్నము లన్నియు వ్యధ మొనర్పబడినవి.

గొమేనియారంగము.

మోకోసులోయ కెగువను పశ్చిమమునకును, ఆల్బ్యాటు నందును, ట్రాన్సిల్వేనియాయందును శత్రువులు వెనుకకు పోవుచున్నారు. దక్షిణట్రాన్సిల్వేనియాలోనికి జర్మను సేనలు వచ్చినవి.

బెల్గము రంగము.

బల్గేరియను ముందుస్థానములనుండి బల్గేరియనులను పాగదోలి సెర్వియను లాస్థానముల నాక్రమించుకొనిరి.

II

15-వ తేదీగల ఈక్రింది తంలివార్త హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది:—

అంగ్లరంగము.

గిన్నీ తుత్తరమున బ్రిటిషువారు మరికొంత ముందునకు వచ్చిరి. ఇది తప్ప అంగ్లరంగమునందు స్థానములలో మార్పు ఏయు లేదు.

పరాసు రంగము.

పరాసువారు సోమరంగమున నిటీవల వశపఱచుకొనిన స్థానములను మఱల జయించుటకు జర్మనులు వ్యధ ప్రయత్నములను చేసిరి. కాని పరాసువారు తమ స్థానమును గాపాడుకొనుటయే కాక కాంబిల్కు రాంకోరుల

నడుమనున్న లాస్టిక్ అనుసానమును స్వాధీనము చేసి కొనిరి. ఇట్లు మరికొంతదూరము క్రాంతిలను చుట్టవేసిరి. జగ్గ నులు సోమరంగమున నుత్తరమున తమ కష్టమును తగ్గించుకొ నుటకు దక్షిణమున చుట్టడి సలిపిరి. కాని ఎక్కడను వారికి జ యము సంప్రాప్తముకాలేదు. వెదకురంగమునందు రెండు శత్రుప్రయత్నములును వ్యర్థము లొనర్పబడినవి. 18వ తేదీన జగ్గనులు వెదకునుండి త్వరగా కొన్ని పటాలములను సోమరం గమునకు దెచ్చి చుట్టడి సలిపిరి.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీరంగమున తీవ్రమగు యుద్ధము సాగుచున్నది. ఇటలీవారు హాశీనాలాయ యందును డోయి మైట్సునందును తమస్థానముననుండి సాహసముతో మీదికెక్కిరి. ఆస్త్రియ నులు ముందుకు వచ్చిన ఇటలీసేనలను ఓఢెలిజన్లోయనుండి క్రిందికి ద్రోసిరి. ఐనస్టోలోయ కెగువను ఆస్త్రియనుల చుట్ట డలన్నియు వ్యర్థమొనర్ప బడినవి.

ఆస్త్రియను ఐమానమును ఇటలీవారి అగంజోయందును, ఐనస్టోకు దిగువను మరికొన్ని స్థానములందును బాంబులువేసి రి. ఇటలీవారును ట్రిస్టిపురమునందు 172 బాంబులువేసిరి.

రష్యారంగము.

రష్యారంగమునందు మార్పులేదు.

రుమేనియారంగము.

సిల్వెస్ట్రియా రంగమున డాన్యూబునదికి దక్షిణమున తీవ్ర మగు యుద్ధము జరిగినది. రొమేనియనులు జగ్గను బల్గేరియనుల నోడించి 8 కిరంగులను పట్టుకొనిరి.

బాల్కను రంగము.

బాల్కను రంగమునందు బ్రిటిషువారు సెలోకాయందు మకుకోనోనుండి ముందుకు సాగి శత్రువులెంత ప్రతి యుద్ధములను సలిపినను, శత్రు పంక్తులలో ముఖ్యస్థా నమును జయించిరి. చాల స్థలము బ్రిటిషువారి వశమైనది. శ త్రువులెంత ప్రయత్న పడినను, బ్రిటిషువారు గన్నిస్థానములను గాపాడుకొనుచున్నారు.

సెర్వియనుల ఆవస్థానందనము జయప్రదముగా సాగుచు న్నది. బల్గేరియనులు వెనుకకు పోవుచున్నారు. జగ్గనులను బల్గేరియనులు కకల్లాను వశపఱచుకొనిరి.

తురుష్క రంగము

ముష్, ఎస్టింగుల నడుమ తీవ్రమగు యుద్ధము జరు గుచున్నది. ఆగ్నాట్ రంగమునందు రష్యనులు తురుష్కుల ప్రయత్నములను వ్యర్థముచేసి కైఖిరంగమునద్ద ఖైదీల నేకులను మందుసామగ్రిని పట్టుకొనిరి.

తుర్కానీ రంగము.

బెల్జియను పటాలముల లనకములు టెబోరావై పుకు ముందుకు సాగుచు ఆపురమునుండి 25 మైళ్లదూరమున నున్నవి.

స్థానిక వార్తలు

జరుగబోవు సంగతులు.

సెప్టెంబరు ప్రతిమంగళ బుధవారములు.

జ్ఞానవాసిష్టము (ఉపన్యాసము) సా. 7 గం.

సెప్టెంబరు 19 మంగళవారము.

మదరాసు కార్పొరేషను సాధారణసమావేశము సా. 5-15 గం.

సెప్టెంబరు 20 బుధవారము.

భక్తి (ఉపన్యాసము) సా. 6 గం.

క్రాంతి వకీలు:— నేటి దినమున టి. వి. సుబ్బ

రావుగారు హైకోర్టు వకీలుగా తేర్చుకొనబడిరి.

తత్వజ్ఞానసభ; మదరాసు శాఖ:— ఈసభ వారి యాజమాన్యముక్రింద బెత్తాలంగండ్ల వీధియందలి మూర్తి సందులోని 1 వ నంబరు గృహమున ఈనెల 20 వ తేదీ బుధవారమునాటి సాయంత్రము 6 గంటలకు జం. శ్రీనివాస రావుగారు “భక్తి” విషయమును ఆంధ్రభాషలో నువ్వరింప తురు.

ట్రాముబండి ప్రమాదము:— నేటి దినము

చుధ్యాయము 12-30. గంటలకు కంగవులునాయకకు గుమా స్త్రమునుస్వామి పిల్లే అనునతడు మదరాసు మెయిలు ఆఫీసు పక్కనుండు కింగు కంపెనీలో సామ్యు చెల్లించి అచ్చటి కప్పడేవచ్చిన ట్రాముబండి నెక్క-బోయి దాని క్రిందపడిపో యెను. ఒక కాలు శరీరమునుండి విడబడిపోయెను. వానిని వెంటనే సేవసరలు ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోయిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ఎస్కూరు పోలీసుకోర్టు.

సి. టి. ఎస్. పిల్లగారు.

సెప్టెంబరు 18 సోమవారము.

ఎస్. ఎస్. దొరరాజుగారి విడచిపెట్టుట:—టి. పా గసారధి అయ్యంగారు పుదుకొటరాజుగారి తమ్ముడు ఎస్. ఎస్. దొరరాజుగారివలన 6000లకు తెచ్చిన దావా నేటి దినమున మరల విచారంపబడినది.

ముద్దాయి రెన్ను దగాచేసి సామ్యుపహారంప దలంచి నటులదావాదారుచేర చెప్పబడెను గాని ముద్దాయి కేంద్రోహ బుద్ధియు నున్నటుల గన్వింపదనియు ముద్దాయి చెప్పనిమాటలు కొన్ని చెప్పినటుల దావాదారుచేర గన్వింపబడినవనియు మొ త్తమువై కేసు నిజమైనటుల గన్వింప దనియు అందుచే ముద్దా యిని విచారంపకయే ఇండియను పినలకోడు 250 వ సెక్షను ప్రకారము ముద్దాయిని విడచిపెట్టుచున్నానని చెప్పి న్యాయా ధికారిగారు ముద్దాయిని విడిచిపెట్టిరి.

ఒకవివర విచారణము:— సి. వి. అనంతకృష్ణ అయ్యగు

గారి సత్తుమున సోకకేసు మరల విచారించుటకు పి. ఎస్. నారాయణస్వామి అయ్యగుగా రొక దరఖాస్తును పెట్టిరి. ముఖ్య న్యాయమూర్తిగారు న్యాయమూర్తులు కేసుగిరి అయ్యగు ఫిలిప్సుగారు లాకేసును మరల విచారించిరి.

ఆ కేసులో మొదటియందైన న్యాయమూర్తు లొకయభి ప్రాయమును, న్యాయ “ఫిలిప్సుగారు వ్యతిరేకాభిప్రాయమును గలిగియుండిరి. ఈ వ్యతిరేకాభిప్రాయ మిదివరలో తీర్పుచెప్పిన యభిప్రాయము ననుసరించి యుండెను. అధిక సంఖ్య న్యాయ మూర్తుల యభిప్రాయమే భాయపరచుటకు న్యాయమూర్తులు తీర్మానించిరి.

ఆ తీర్మానము ప్రకారము ఫిలిప్సుగారి యభిప్రాయ ము మొదటి విచారణ తేసిన న్యాయమూర్తులు ఓల్డ్ ఫీల్డ్, సదాశివ అయ్యగుగా యభిప్రాయములతో సరియగుట తేసి మొదటి యభిప్రాయమే భాయపరచబడవలసి వచ్చెను.

ముఖ్య న్యాయమూర్తిగారి తక్కిన యందరి యభిప్రాయముల నడిగి కేసు విచారణలు వివరముగా నున్నప్పటికిని నిజముగా నం జేపివరము లేదుగనుక అధిక న్యాయమూర్తుల యభిప్రాయము లేకముగా నుంటుచే కేసు తిరిగి విచారంపబడ గూడదని తెలియజేసిరి.

ఎల్. ఎ. కామయేడుగారు.

సెప్టెంబరు 18 సోమవారము.

నయ్యకస్వామి ద్రోహము:—మదరాసు విదేశ ప్రయాణికుల సంరక్షకోద్యోగిగొలుపులో నున్న గోవిందస్వామి అను బంధువు ఈనెల 15 వ తేదీన 5 గురు ప్రయాణికుల మోసముచేసెను. ఈవిడుగురు కూలివాండ్రును మాలియాచివు లనుండి వచ్చిరి. వారిగామములకు బోవుటకు టిక్కెట్లను కొని వారికిచ్చి సేవకులసినదని ఆసంరక్షకోద్యోగి వైకెప్సిన బంధువుచేతికి రూ 6-1-6 ల రెయిలు ఛార్జీ మూల్యము నిచ్చెను. అందులో రూ 3-4-6 లను అపహరించి తక్కిన సామ్యుతో, సమీపపు స్టేషనుల కియిదు టిక్కెట్లను కొని వారికిచ్చి పంపినెనెను.

పిదప సిద్దోహము రెయిల్వే గోలీసువారచే కనిపెట్ట బడెను. న్యాయాధికారి కేసు విచారించి ముద్దాయివై సోము ధీరహచి వానిక తొమ్మిది మాసములు కఠినశిక్ష విధించెను.

వర్తకుని దొంగతనము:—ట్రిప్లికేములో గులాబీచెందు అను మార్కెటింగ్ కుడు లాల్ నధుల లాల్ అను మరెయొక వర్త కుని కొట్టులోనుండి రూ 1000 ల విలువగల వస్తువులను జూను 24 వ తేదీనాటిరాత్రి అపహరించెను. న్యాయాధికారి వాని నేరము స్థిరపచి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షను విధించెను.

AMRUTANJAN

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ఒక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి నెల 0.8-1

రలనొప్పులమాన్యును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును

శార్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లబోగొట్టును

అమృతాంజనం డిపో, 101, ఫోటో, బొంబాయి

7, రంజిత్ చౌధురీ, మద్రాసు

ఆంధ్రవాణి

మన వర్తకము.

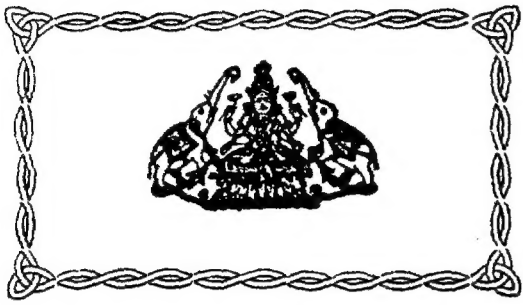
అన్ని సమస్యలలోను వర్తక సమస్య మిగుల ముఖ్య మైనది. దీనినిగురించి మే మొకింత యొత్తి చెప్పవలసియున్నది. హిందూదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వర్తకమున కంతకు బ్రాణమై యున్నది. ఏలనన నీదేశము వెదగ నిలవకొట్టువలె నున్నది. ఇంగ్లండుదేశమునకు గావలసిన జనపనార యంతయు మన హిందూదేశమునుండియే పోవుచున్నది. ఇంగ్లండు దేశము నకు దిగుమతియగు తేయాకులో సగమో యంత కెక్కువ గనో మన దేశమునుండియే వెళ్లుచున్నది. బ్రిటిషువారికివెళ్లు గోధుమలలో చాలభాగము మనమే పంపుచున్నాము. ఇంగ్లండు దేశమునకు దిగుమతియగు బార్లీధాన్యములో నాలుగవంతు మనదేశమే పంపుచున్నది. 1912 వ సంవత్సరమున 7 కోట్ల విలువగల కొబ్బరి హిందూదేశమున నుత్పత్తియైనది. హిందూ దేశమున తయారగు కొబ్బరి త్రాడులో 4/5 వ వంతు జగ్గనీ కగుమతి యగుచుండెడిది. ఈదేశము ఉన్ని యుత్పత్తి కంతగ పేర్కొడక పోయినను ఇంగ్లండు దేశమునకు దిగుమతియగు ఉన్నిలో 14 వ వంతు మన దేశమునుండియే వెళ్లుచున్నది. ప్రపంచ మంతటా నుత్పత్తియగు ప్రత్తిలో హిందూదేశము సగము పండించుచున్నది. ఈప్రత్తి నాణ్యమైనది కాకపోవు టచే ప్రత్యేకము మనదేశమునకు మాత్రమే యుపయుక్తమై నప్పటికి యూరోపియనుల యనసరములగుగాడ గడనబెట్టు టకు చాలవఱకు దగియే యుండునని చెప్పక తీరదు. ప్రత్తి గింజలనూనె మనదేశమున విరివిగ దయారగుచున్నది. ఇంగ్లండు దేశము 70,000 ల టన్నుల ప్రత్తిగింజల నూనెను మనదేశము నుండియే తెప్పించుకొనుచున్నది. ఇక్కడనుండి వెళ్లు నూనె యింతకెక్కువగనె యున్నదని కొందఱుచున్నారు. వెదురు, బొమ్మ, హిమాలయ పార్శితముల దొరకు కొన్ని జాతుల మొక్కలును కాగితమును దయారచేయుటయును దుపయోగ పడు పంట సరకులో ప్రపంచమంతటా దొరకు మిక్కిలి చౌకసరకుగా నున్నది. ఇవన్నియు నటుండగా ఇంగ్లండుదేశ మునకు దిగుమతియగు నెండుచర్యములూ నైదవవంతు మన దేశమునుండి వెళ్లుచున్నవి. యుద్ధము రాకపూర్వ మిది జగ్గనీ దేశమునకు బోవుచుండెడిది. జగ్గనీవారి ‘చేతనీలిమందు’ వచ్చుటవలనగాని లేనిపో ముప్పదియేండ్ల పూర్వము వఱకు మనదేశమున తయారగు నీలిమండే ప్రపంచమంతట నీలిరం గున కాధారమై యుండెను. బియ్యము, టేకు, కలప - వీని విషయమున నింక వేతీ చెప్పనక్కఱలేదు. ఇంగ్లండుదేశము నకుపోవు నై సరకులో నైదవవంతు మనదేశమునుండి వెళ్లు చున్నది.

హిందూదేశ వర్తకమున, హిందూదేశ పరిశ్రమలను వృద్ధి చేయుట యొక్క మోదావలకే కాక తమకుగూడ నత్యంత లాభకరమని వారు గ్రహించవలసి యున్నారు. పరి శ్రమ లభిస్తేవృద్ధిచేసి, యింకను నెట్టెట్టి శ్రా త్పరిశ్రమలనిక్కడ ప్రవేశపెట్టుటకు దగియుండునో యావీళ్ళనరసి, యావిధమున నీదేశ వర్తకమునే యింకను బాగుచేసి యున్నచో దేశము జపానునకు సంతోషోటుకాక పోవుచుకా. కంపెనీయున్న మొదటి దినములలో నప్పటి యుగోగియులు దూరదృష్టి లేక యప్పటితమ స్వలాభమును మాత్రమే పాటించి హిందూదేశ పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయ బూనుకొనక యుపేక్షపొంచి, యవి యడుగంటుటకు గొంతవఱకు దోడ్పినారు. వారి యుపేక్షాభావమును, వారి యశ్రద్ధయు నిప్పటికి మనకేగాక వారికి గూడ విషమఫలితముల నొసంగినవి.

సామ్రాజ్య వర్తకమున నంతటి స్రామము పాత్రమును వినిపించుచున్న హిందూదేశమును బ్రిటిషువారతనమువారెట్లు పేక్షతో జూచుట యక్రమము నన్యాయము ననకతీరదు. అయినను నిడువలన మనకన్న వారికే యెక్కువ నష్టము కలుగ గలదు. ఈయుపేక్షా ఫలితము వారికే యెక్కువ విష మము కాగలదు ఏలనన నిట్లుపేక్షించినందువలననే కదా తమరక్షణ క్రిందనున్న దేశమును వర్తకవిషయమున ని కాక మొన్న తలయెత్తిన జపానుదేశము దోమకొనుట వినిచినది? అందువలన నిక ముందైన నీహిందూదేశవర్తక గూర్చియు, పరిశ్రమలనుగూర్చియు గవర్న మెంటు వ వశ్రద్ధదీసికొనవలసియున్న దని నొక్కి చెప్పము. దేశమాత.

విషయానుక్రమణిక.

సంకల్పకాల్పి ప్రాయములు	3
కల్పవాణి	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధానవ్యాసము	6
యధ్యక్షు	7
జంతుహింస	8.9
విరోధాసంగ్రహము	10
నివేదికాత్రివార్తలు	11-12-13
జాబులు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేదీ
సోమవారము

యధ్యక్షు.

మహా సంగ్రామమున మిత్రమండలి యవ
స్కందనోపాయము ప్రారంభించినది మొదలు
జర్మనీ పరాజయము దగ్గర యగుచునే వచ్చు
చున్నది. రెండు సంవత్సరముల కాలము జర్మనీ
కందకములు నిర్మించుకొని యుండుటచేత అట్టి కం
దకములను భేదించు పని సులభముగా కాజాలదని
అవస్కందనము ప్రారంభమయిననాడే మేము
సూచించితిమి. ఇప్పటికి కొంతకాలము పట్టినదనుట
నిశ్చయము. అయిన ఆరు ఏడు వారముల లోపున
మిత్రమండలి చూపిన ఫలము అన్భూతముగా
నున్నది. నేటివార్తలూ యద్భుత మిట్టిది యనుటను
విశేషింపచున్నది. ఆక్రే నది సోము నదులకు
మధ్యభాగమున జూలై మాసారంభమున జర్మను
లేళ్ళుల యందుండి రో ఆళ్ళుల యందు
రమారమి అన్నిటినుండియును నేటికి నెడల
గొట్టబడి యున్నారు. ఒక్క కోంబుల్సు
వద్ద మాత్రము ఇంకను హోరాహోరిగ పోరగు
చున్నది. ఇటీవలి వార్తలలో ఈ కోంబుల్సు
ప్రసిద్ధి పడయుట మాచదువరు లెరుగుదురు.
ఇచ్చటికి కెయిజరుగారు స్వయముగా నేతెంచినా
రనియు అలనాడు వర్షమును పట్టుకొన నాలోచిం
చిన యట్లులే నేడు కోంబుల్సును సంరక్షించు
కొన నాలోచించినారనియు కూడ లోకమునకు
ఎరుకయ్యయే యున్నది. వర్ష నెంత సాధ్యమై
నదో కోంబుల్సు అంతే రక్షితమగుననుటకు సంది
చుము లేదు. మిత్రమండలి బలములు ఇప్పటికి
బుల్సును రమారమికి చుట్టుముట్టి యున్నవి.
కాలమున కోంబుల్సు పడకతప్పదు. ఇటీవల
పోరాటము కాక కొంత గమనించిన
మిత్రమండలిపైన్యము లెట్టి యుత్సాహ
యించుచుండినదియనెల్లము కాగలదు. మిత్ర

యధ్యక్షువరుస దక్షిణమున బ్రేనుండి రమారమిసమ
రేఖగావ్యాపించి ఆల్బర్టునకు తూర్పున కొలదిదూర
మున ఆక్రేనదిని దాటుచుండినది. అనగా ఆక్రే
సోమునదుల సంధికడ ఆనదులు రెండును భుజము
లుగా యధ్యక్షువరుస పడముగా నేర్పడిన భూభా
గము బహుస్వల్పము మిత్రమండలిచేతిలో నుండి
నది. ఇప్పుడన్న నో దక్షిణమున బ్రేనుండి తూ
ర్పున పెరోను దగ్గర వరకును గల భూమిపరాసు
వారిచే జక్కినది. తదనుగుణముగానే మధ్యన
ఆల్బర్టునుండి కోంబుల్సువరకును గల భూభాగ
మును మిత్రమండలివశ మయినది. ఇంకను
ఉత్తరమునను కోంబుల్సునకు సమరేఖకు వచ్చు
టకు దగిన ప్రయత్నము లన్నియు సాగుచున్నవి.
వరుసగా కోల్స్ లట్, మ్యాన్ ఫ్యూక్, ఫయర్సు
గింకి, గిలిమాంటు అను స్థానము లెల్లయు మిత్ర
మండలి స్వాధీన మయినవి. ఇందులో మొదటి
మూడును వీరికి లోబడి ఇంకను మూడు దినము
లైనను కాలేదు. మిత్రమండలి పైన్యములు కోం
బుల్సుకు చక్కగా నుత్తరమునను, గింకి తూర్పు
నను కల నార్వలు అను స్థానమువరకు వ్యా
పించి యున్నవి. కోంబుల్సుకు ఉత్తరమున మిత్ర
మండలి పైన్యములు, అందులో బ్రిటిషు పైన్య
ములు, కమ్మకొనుచుండ పడమట ట్రోన్సు అడవి
మున్నగు ప్రదేశములను నాడే హస్తగతము చేసి
కొనిన మరికొన్ని మిత్రమండలి బలములు నడుచు
చుండ, దక్షిణమున పరాసుబలములుతమ్ముతామే
మించి పనిచేసినవి. కోంబుల్సునకు వాయవ్యభాగ
మున నుండు ప్రీజాక్షేత్రమును ఆక్రమించుటే గాక
ఇంకను వాయవ్యమునగల బుక వెస్సెనును అను స్థాన
మునుగూడ పరాసువారు పట్టుకొనినారు. ఈ స్థాన
ము ప్రత్యేకము గమనింపదగినది. ఇది పెరోను
నుండి బాపామునకు పోవు వారియందున్నది.
ఈ పట్టున కొక కొంత యుత్తరమున నొక చీలిక
మార్గము బయలుదేరి ఆ గ్నేయముగా కోంబుల్సు
నకు బోవుచున్నది. పరాసువారు కోంబుల్సునకు
కొంత దక్షిణమున ఈ చీలిక మార్గమున బడి
పెరోను బాపాము రోడ్డులోనికి జేరి అట చేరిన
కొన్ని గంటలలో బుక వెస్సెనును ముట్టడించి
పట్టుకొనినారు. అనగా కోంబుల్సునకు దక్షిణము
నుండి సహాయము వచ్చుటకు వీలు
లేనేలేదు. పడమట ఉత్తరమున మిత్రమండలి
చుట్టుకొనుచుండుటచేతను దక్షిణమునుండి తూ
ర్పునకు గూడ వ్యాపించు చుండుటచేతను కోం
బుల్సు కొంచె మించుమించుగా పడిన దనియే
యెన్నతియున్నది. ఎంత తీక్షణముగా కెయిజరు
గారు పోరాడినను ఫలము మాత్రము మండదనుట
స్పష్టము. మిత్రమండలివారు ఉత్తరమున నింకను
బాపామువరకును చేరవలసి యున్నను మధ్యన
కోంబిల్సు పడవలసియున్నను దక్షిణమున నింక
ను కొంతదూరము మిత్రమండలి బలములు నడువ
వలసియున్నను త్వరలోనే బాపాము నెస్సీరోడ్డును
మిత్రమండలి స్వాధీనముచేసికొందురనుటకు సంది
యములేదు. ఇప్పటికి ఆక్రే సోములమధ్యన జర్మ
నులకు గతిగానుండిన ప్రాతకందకము లన్నియును
మిత్రమండలి వశమయినవి. మిత్రమండలి యవ
స్కందనము మొదలైన నాటినుండి
యును, అనగా రెండు మాసములుగా, జర్మనీ
వారు కట్టికొనిన సంరక్షణలు భగ్నములు కావలసి
యున్నవి. ఇదియు కావలసియుండు పనియే కావున

కాలము పట్టకపోదు. అయిన రెండేండ్ల పని
చెరువులకే రెండు మాసములు పట్టక యుండ
రెండు మాసముల పనిని నశింపజేయుట కెంతో
కాలము పట్టు సనుకొనరాదు. ఒక్కపర్యాయము
ఒక్క భాగమున జర్మను వరుసలో పెద్ద గండి
ఏర్పడియేనేని తదనుగుణముగా వారి ప్రస్థాన
మంతయును మారక తీరదు! నేటి ప్రస్థానమును
మాన్వించుట సగము విజయము. ఆ ఫలమును
గాంచు సుదినము మిత్రమండలి కెంతో దూరమున
లేదని నేటి దినమున ఘంటాపథముగా జెప్పు
వచ్చును. ఆ సుదినోదయముతో జర్మనులను
వారి భూమిలోనికి నెట్టు ము హూర్తము
ఆరంభమగును. లోక మెదురు చూచునట్టి
ఫలమిది కాక మరియేమి కలదు. పశ్చిమరంగమున
సోము ఆక్రేల మధ్యన జర్మనీకి నొత్తిడి కలిగించు
చున్నారము గదాయని మిత్రమండలి ఇతర రంగ
ములలో నేమాత్రమును భారమును తగ్గింపలేదు.
వర్షముపడలేదు. పడలేదు. పడనేలేదు. వర్షము పట్ట
ణము యోధాగ్రేసరునిం బోలి విక్టోరియాక్రాసు
గౌరవంబును గూడ సంపాదించినది. బాల్కను
రంగమున ప్లోరినానుండి డాయరనువరకును మిత్ర
మండలి యవస్కందనము సాగుచునే యున్నది.
సర్వియావారు మరల తమ భూమిని చొచ్చినారు.
ప్లోరినాను తీసికొనుటకు సహకారియగు ప్రదే
శము నంతయు స్వాధీనము చేసికొనినారు. తూ
ర్పున కెర్మానదీ తీరములను బల్గేరియావారిని
వెనుకకు నెట్టుచున్నారు. గ్రీసులో ఆస్ట్రోస్లా
నరస్సు ప్రాంతములను విజయ మందుచున్నారు.
పరాసువారును ఆంగ్లులును ఆస్ట్రోస్లానుండి
డోయిరను వరకును గ్రీసు సరిహద్దులలో శత్రు
వును నెట్టివైచుచున్నారు. వర్షరునది రెండు వైపు
లను—వలపటి వైపున పరాసులును, డాపటి
వైపున బ్రిటిషువారును— శత్రు కందకములను
గ్రామములను స్వాధీనము చేసికొనినట్లు
వార్తలు నడుపుచున్నవి. రుమేనియా రుష్యాలు
బల్గేరియా నుత్తరమునను తూర్పునను అలయించు
చున్నవి. ఈ విధముగా నేటి ముఖ్యరంగముల
రెంటును మిత్రమండలికి విజయంబే కావచ్చు
చున్నది. పూర్ణ విజయంబున కియ్యది సూచక
మనుటకు సందియము లేదు.

మా నగరపాలకులు

అధ్యక్షుల సాంవత్సరిక కార్యనివేదికమును
ఆలోచించుటకు ఈ నగరపాలకులు శనివారము
సాయంత్రము సమావేశమైరి. సభ ప్రారంభ
మగునప్పటికి ఇరువదియైదుగురు సభ్యులుండిరి.
సభ అంతమగునప్పటికి 11గురుండుటకష్టమైపో
యినదట. పదుగురైనను లేని యెడల సభ జరుగ
కూడదు గావున లేచిపోవనుండిన ఒక రిరువురు
సభ్యులను అధ్యక్షులుగారు బలవంతము మీద
నిలుపుకొని యుండిరి! ఇంతటి నగరమును పరి
పాలింప నేర్పడిన సభ్యులు ఓపికపట్టి కూర్చొన
లేకపోయిన నిక మనము చేయగలపని యేమియో
ఆలోచింపవలసినదే! సభ్యు లొక పర్యాయము
తమ ప్రవర్తనను విమర్శించుకొందురు గాక యని
కోరుచున్నాము. సభలో చర్చింపబడిన విషయ
ములును అట్టే హృదయా కర్షకములుగా
లేవు. సాంవత్సరిక నివేదికము గదా ఎన్నిముఖ్య
విషయములందులోనుండవచ్చు? సభ్యులు వానినాలో
చించి విమర్శించు నభ్యాస మేల చేసికొనరాదు.
ఉపన్యసించినవారు ఎల్లరును ఆధికావస్థను గురించి
కొద్దిగనో గొప్పగనో పట్టెరి. కొందరు నీటివన
తులకయిన వ్యయములు ఆర్థికదుస్థితికి కారణము

ఉద్ధృత హిందూస్థానము వాచనం దరుసు
ఏకమగుచున్నాడు గాని సువము అపొంధ్యాయమున వదల
లేక వారితోగలియక దూరదూరముననుండి చేకాల్పిస్త
కన్యలైతర కారుల సంగుచున్నాము. ఆ సుహృద్భావ వేద
లంది ప్రజల ఎదుట ఆంధ్రుల ఆహింసాపరత్వ ప్రభావముట్టిదని
విశదీకరింపబడినపు డామహాజనుల కాంధ్రులయం డెట్టి యభి
ప్రాయ మేర్పడ గలదు. ఆంధ్రుల నాగరికతను వారెట్లు
భావించ గలుగుదురు. ఆంధ్రులపట్ల వారి కెట్టి సానుభూ
తి కలుగగలదు. ఇక తలనంపువాడ దేశదేశములకు పులికల
మాలమున వ్యాపించుచున్నదే. ఎంతటి యమానుషము ఇదివ
రకే పలుకారణములవలన ఆంధ్రు లతి చులకనగా చూడబడు
చున్నారు. దీని కంతకును కారణ మేమి. ఆంధ్రుల కభిమానము
లోపనుగుటయును దుర్భిమాన మధికమగుటయును గాదే. ఆంధ్రు
నాయకులారా! ఆంధ్రయువకులారా! ఇక నాలసింపకుడు. త
దవు నేయకుడు. విద్యా విహీనత వలన మూర్ఖుడేవర
స్వేచ్ఛగా వివరించుచు ను హా ప కా ర ము గా వి
చుచున్నది. యుపేక్షింపకుడు. విద్యాదేశత నునాసింబి
గదేవతను తలచావకుండ చేయుడు నీదహింసా నివారక
ఘములను నెలకొల్పి ఆహింసా మాహాత్మ్యమును బోధి
హిందూమత సుహృద్భావ ధర్మములను విస్తరింపజేసి
ముల కెట్టి జీవహింసాది నీచకృత్యము లెట్లు ప్రత్యే
ములో స్పష్టపరుపుడు. అపఖ్యాతి పాలబడిన ఆ
విమలవిఖ్యాతి బంధురను గావింపుడు.

విరోధా మహా సంగ్రామము

మిత్రమండలి విజయములు

జర్మనుల కీ వారమున సత్యధీనుగు నష్టము కలుగుట

బొల్కనురంగము—సెర్వియావారికి గొప్ప విజయము

రుషేనియాను బొల్కనురంగము శత్రువుల పన్నాగము

గ్రీసులో పిమ్మడితీ—నూతన మంత్రవిద్యము.

[రైటరు ఏ జెన్స్.]

ఇంగ్లాండు

జర్మనుల ధ్వంసముచేసిన వైమానికుడు.

రెడ్డిసెంటు రాజిన్సును బహుశతి.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—బాల్ఫోర్ "ఎక్స్ప్రెస్" కంపెనీ నీవారు జర్మనుల నేలగుల్చిన ప్రభువు వైమానికుల కీయదలచిన 550 పానులను లండనునందు జర్మనుల నేలగుల్చిన రెడ్డిసెంటు రాజిన్సును అను వైమానికునికీచ్చిరి.

ఆల్బర్ట్ రాజకుమారుడు.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—జర్మనుల నాకాయుధము కండ్లమును ముట్టించుటకావాలి ఆల్బర్ట్ రాజకుమారుడును గలను.

స్టీమరు ముంచబడుట.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—హాంకన్ కంపెనీవారు "కాస్టెల్" అను స్టీమరు ముంచబడినది. అందలివారుందఱును కక్షించబడిరి. సెర్వియా తెలియని "మాస్కెలు" అను స్టీమరును నాశ్వేవారు "ఎలిజాబెత్" అను స్టీమరు ముంచబడినవి. మొదటిదానిలోని గొప్పకు లండనును జేసోనాయందు దింపబడి ఓ. రెండవ స్టీమరులోని 47 మంది వారికులు పడకలకలన రెవో నాశ్వేవారును చింపబడిరి.

కిచెనర్ ప్రభువు స్మారకచిహ్నము.

మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 14:—కిచెనర్ ప్రభువు జ్ఞాపకార్థము ఆస్ట్రేలియాను బాతీయ జ్ఞాపకచిహ్నము నొక దానిని నిర్మించవలయు కని ఒక యువకుడవలయు గావించుట ప్రయత్నమున సెకేటరు మేలరీగారు ముందుగా తెలిపిరి.

లాయిడ్ బాల్జిగారు.

యజ్ఞాంగమునుండి తీసికొచ్చుట.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—లాయిడ్ బాల్జిగారు వెడ్ నురంగమును సంబంధించిన వెనుక ప్రాముఖ్యములగు విషయములను గూర్చి బోర్డింగ్ కన్వేన్షన్ హేగుగారిలో కంప్రతిని తీసికొచ్చిరి.

హతులగు సేనాపతులు.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—బ్రిటీషును జనాలు హెచ్. ఎల్. క్లెఫ్ఫర్డ్, ఎల్. ఎం. కీల్ పాట్సుగారు యుద్ధమున పీదవర్తము నొందిరి తెలియుచున్నది.

జర్మనుల కీ విచారవారము.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—నిన్నటిదినము "వర్మిసికే" పరిచారవారముని నిన్నటి ప్రకటనలను ప్రచురించు సందర్భమున ఈయనవారు ప్రతికలన్నియు వ్రాసినవి. అంతటను ప్రకటనకును సుత్సాహముండెను. కాని యుత్సాహము పొంగి పోలేదు. పరాసువారి పిచ్చుంభయమును జూచి అందఱును బ్రిటిషువారిని చేయుచున్నాని యడకుసాగిరి. నిన్నటిరాత్రి 2 డగ్లస్ హేగుగారు పంపిన ప్రకటనమునందు ఈ ప్రశ్నము క్లిష్టము యుద్ధము నిర్మియ. దానినిబట్టి ఇప్పుడు బ్రిటిషు వారు కలసి శత్రువుల స్వేచ్ఛానుగ్రహింప స్థానములను చేసి శత్రువులను అత్యల్పస్థానములకు బంపిరి. ఇదియే పేరున జర్మనులకాడిన కట్టకడటి బలీయస్థానము యొక్కట్టిదని చెప్పకొనిన ఉత్కుగోడలు పడకట్టినవి.

ఆల్బర్ట్ రాకుమారుడు.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—యజ్ఞాంగము వక్రవక్రిగా పుత్రులగు ఆల్బర్ట్ రాకుమారునకు అజ్ఞాన సంబంధమును వ్యాధి గలిగినది. చికిత్సచేసి కడుపులోని అన్యపదార్థమును తొలగించిరి గాని కొంతకాలము మరలను మీరు ముమ్మారుగా తనపనిని చేయజాలరు. అని అధికారులు ప్రకటించిరి.

జనరల్ హేగుగారు.

రాజగారి యభినందనము.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—బాల్ఫోర్ సార్వభౌముడు జనరల్ హేగుగారి మహావిజయములకు వారి సభింపించుచు తండ్రివారుచిచ్చిరి. నిన్నటిదినమున మనకు గలిగిన విజయములు సంపూర్ణవిజయము కట్టకడపట మనకే సిద్ధించునని చాటుచున్నవని ప్రయోగవ్రాసిరి.

నౌకలను ముంచుట.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—బాల్ఫోర్ అను బ్రిటిషు స్టీమరును స్వీడిషు ప్రెస్సె అను స్వీడను స్టీమరును ముంచబడినవి.

ప్రాము

శత్రువుల మూడవపంక్తి భేదింపబడుట.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—ముఖ్యరంగమునుండి రైటు రు విశేషకు డిల్లూ వ్రాయుచున్నాడు:—మన సేన నిర్వహ్యము గా ముందుకుసాగి శత్రువుల తృతీయరక్షకపంక్తిని భేదించు కొనినది. మైర్పుపురమంతయు మన స్వాధీనమైనదనియు మన పదాతిసేన మార్కాలువైపుకు ముందుకు పోవుచున్నదనియు తెలియుచున్నది. ఆసయమున మేము ఎడమవైపున మార్టిన్ పిన్సుదాకనుంటిమి. కుడివైపున మై ఆడవిచుట్టును గల మన పంక్తి సంతటిని ముందుకుబదివి బోగ్లోన్ ఆడవియందు ముఖ్య భాగము నాక్రమించుకొంటిమి. మన సైనికులకు విషయోత్సాహము సమృద్ధిగానున్నది. శత్రుపంక్తియం కనేక భాగములందు శత్రువులు తమ వెనుకటి పంక్తులలోనికి బాకపోవుచున్నార. ఖైదీల సేతులు చేరుచున్నారు. ఇప్పటికే 500 మంది ఖైదీ లైరి. ఇంకను వచ్చుచున్నారు.

బ్రిటిషు విజయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—నిన్నటిరాత్రి సర్ డగ్లస్ హేగుగారి కిట్లు ప్రకటించిరి:—ఈదినము తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగిన వెనుక కాంబిల్సు నుండి పోజయ్యెను బెహంగోడ్డువఱకు గల స్థలము సంతయును మే మాక్రమించుకొంటిమి. బోగ్లోన్ ఆడవి, మైర్పు, మైఆడవి, మార్టిన్ పిన్సు, కోల్స్ రెట్టి వ్లాకము లన్నియు మావశమున నున్నవి. ఇప్పటికే 2300 మంది ఖైదీలు పట్టుబడిరి. వీరిలో 65 మంది సైనికోద్యోగులు గలరు. వీరియందు ఆరుగురు పటాలముల అధిపతులు. ఈదినము 18 శత్రువిమానములు ధ్వంసమయ్యెను. మరీ 9 విమానములకు బాగుగా దెబ్బలు తగిలి అవి నేల గూతెను. చనిపోయినవి 4 కనబడుట లేదు.

యుద్ధమున విమానముల కార్యము

లండను, సెప్టెంబరు 16:—నిన్నటిరాత్రి సర్ డగ్లస్ హేగుగారు ప్రకటించినదానిలో సీక్రింది విషయములును గలవు:—మన విమానములు ఫింగి, పదాతి దళములకు తో

డయ్యెను యుద్ధమునందు ఈ విమానముల కార్యమును గూర్చి సత్యములగు రిపోర్టులు వచ్చుచుండెను ఫింగుల అగ్నివర్షమును, శత్రువుల ఫింగి పదాతిదళములను వట్టుపెట్టెను శత్రువిమాన కాలవైసను, రైలునే స్టేషనులవైసను, బాంబులువేయబడినవి ఫింగులను కాల్చబడినవి ఒక చిన్న జర్మను విమానము నేల గూల్చబడినది.

బ్రిటిషువారి యుత్సాహము.

పారిసు, సెప్టెంబరు 16:—నిన్నటియుద్ధమును గూర్చి యొక పరాసు యుద్ధతంత్ర విశారదుడు మాట్లాడుచు శత్రువులు ప్రతియుద్ధములు సలుపునప్పుడు బ్రిటిషువారు తీవ్రముగా పోరుచు తమ సుబోత్సాహ యద్వితీయ మని వ్యక్తి పోల్చిరి చెప్పెను పోజయ్యెను, కాంబిల్సులకు యన్యగల పర్యుత్తులన్నియు బ్రిటిషువారి స్వాధీనమున నున్నవి ఈమహావిజయంబయినవలన పరాసువారు ఈమునదికి రెండుగట్టులను ఆటంకములేక ముందుకు సాగవచ్చును

మిత్రమండలి ప్రతాపము.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—గతపక్షమునుండి జరుగుచున్న తీవ్రయుద్ధమువలన జర్మనుల కెంతటి నష్టమైనను గలిగినది. మిత్రమండలివారు నిరంతరము ముందు కుసాగుచుండుటనుగూర్చి ఏమి సమాధానము చెప్పటకును జర్మనుప్రతికూల ఏమియు లోచకున్నవి. కాని జర్మనుల ప్రకటనములు మట్టుకు అగ్గసత్యములను చెప్పుచు ప్రతియుద్ధము నందును మిత్రమండలి మట్టుకులను గ్రో.సి.తి.మ.ని వ్రాయుచుండెను. యుద్ధారంభమునుండి ఇంతవఱకున్నాడును కనివిని యెటుగని విషయములు పశ్చిమరంగమునందు మిత్రమండలివారికి గలుగుచున్నవి. విశాలమగు ఆల్బర్ట్ పీఠభూమిపై మనపదాతిదళమునకు పని సులభముచేయుటకు మనకిరంగిదళము తీవ్రముగా పోరుచుండగా, మనవిమానములును వారికి బోడై చాలక్రిందికి వచ్చి మరఫిరంగులను గాల్చుచు తమయద్వితీయ ప్రభావమును వెల్లడిచేయుచున్నవి. పొలములయందు చాలక్రిందుగా మన విమానము లెగురుచుండుట శత్రుపదాతిననకు విశేషభయోత్పాతముగా నున్నది.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—ఆంకరుకు దక్షిణమున నేడు మేము ముందునకుపోవుచు కొన్ని స్థానములలో శత్రువులను తలపడితిమి. 6 మైళ్ల పొడుగుగల రంగమున నిన్నను మొదల లింపవరకు మేమొకటి మొదలు 2 మైళ్లవరకును ముందునకు సాగితిమి. నేడు 1900 మందిని పట్టుకొంటిమి. వీరిలో 51 మంది సైనికోద్యోగులు. ఈరెండురోజులలోను 4 వేలమందికి మైగా పట్టుబడిరి. వీరిలో 116 గు రిపోర్టులు. ఇంతవరకు 6 ఫిరంగులును, 50 కైమైగా మరఫిరంగులును చాల సామగ్రిలును మావశమైనవి. వీనిలో కొన్ని ఫిరంగులను నాశనముచేసితిమి. 15వ తేదీని 16 జర్మను విమానములు నేలగుల్చబడినవి. మావిమానములు 6 కనబడుటలేదు. అని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్ల పురోగమము.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—ఈ యుద్ధము మిట్లు ప్రకటించబడినది. నిన్నటి రాత్రి మేము 1000 గజముల సేనాముఖముతో శత్రు కందకములను వశపఱచుకొంటిమి. "ఫ్రాండర్ వర్క్" అను స్థలము కూడ మా స్వాధీనమైనది.

ఈ యుద్ధమును బోలోనుండి ఆల్బర్ట్ బెహంగోడ్డువఱకు 6 మైళ్ల సేనాముఖముతో మేము మట్టుడి సరిపెట్టిమి. ఇంతవఱకు మన కనేకవిజయములు గలిగినవి. అనేక స్థలములందు మేము 2000 గజములనుండి 3000 గజములవఱకు ముందుకు వచ్చితిమి. మట్టుడి తృప్తికరముగా సాగుచున్నది. అనేకులు ఖైదీలు ఇదివఱకే పట్టుబడిరి.

మేము నూతనముగా నిర్మించిన కవచపోషిత పగు వాహకమును ప్రథమపర్యాయ ముపయోగించితిమి. దీనివలన మహాపయోగము గలిగినది.

తీవ్రమగు విమానయుద్ధము జరిగెను. నాలుగు శత్రు విమానములు ముందుకు నేలగులెను. అధును మరి నాలుగునను బాగుగా కొట్టుబడి నేలగుల్చబడి యుండెను. మరి రెండు చిన్న విమానములును క్రిందికి త్రోయబడినవి.

శత్రువులవై నిరంతరాయముగా అగ్నివర్షము కరిపించుచున్న మన పదాతిదళమునకు మన వైమానికదళమును బోడ్పడెను. శత్రువుల ముఖ్య సాఫలములలో మాడుబోట్ల మన విమానములు బాంబులను వర్షించెను. బెహంగోడ్డును విూడను బాంబులుపడి ఒకరైలుబండి ధ్వంసమయ్యెను. అనేక కములగు బండలకు మంచిదెబ్బలు తగిలినవి.

బ్రిటిషువారు తమ స్థానములను గొప్పగానుట

లండను, సెప్టెంబరు 16 — ఆంగ్లరునికి దక్షిణమున శత్రువులు రెండుపర్యాయములు తీవ్రముగా తలపడినను మార్చే మియు గలుగలేదు తక్కినస్థానముల నన్నిటిని మేము కాపాడు కొనుచున్నాము

శత్రు ఫిరంగిస్థానములు.

లండను, సెప్టెంబరు 16 — 15 వ తేదీని ప్రాంతాల మన సున నావికావిమానములు ఆస్ట్రేలియనున్న శత్రువుల సహాయస్థానములపై తీవ్రముగా శరభిష్టమును గురిపం చేసెను మద విమానములన్నియు సుగతముగా తిరిగి వచ్చినవి

జనరలు హేగుగారి ప్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 17 — ఆంగ్లరుకు దక్షిణమున మాకు మరల విజయము కలిగినది కోల్పోలేకటి గ్రాంతిమున మేము 1000 గజముల నాక్రమించితిమి నిన్న సాయంకాలము ధీపవెలుయొద్ద మాకు చాల పెచ్చు లాభము కలిగినది డా న్యూబుల్డెంచి అను సురక్షితస్థానము మావశమైనది శత్రువులు చాల తుపాకులను సాయగులను వదలిపోయిరి మొకటి యొద్ద రక్షిత స్థానములనుగూడ మేము వశపరుచుకొంటిమి. పట్టుకొనబడిన వారి సంఖ్య ప్రతి దినమున పెచ్చుచున్నది.

కాంబిల్సును చుట్టవేయుట

పారిసు, సెప్టెంబరు 16:— నిన్నటిరాత్రి యిట్లు ప్రక టింపబడినది. పరాసువారు బ్రిష్ మైదానమునందు ముందుకు సాగి 500 మీటర్లు విడిచిగల శత్రుకందక శ్రేణిని పట్టుకొనిరి. ఈ విజృంభణము బ్రిటిషువారి పురోగమముతో గలసి కాం బిల్సు చుట్టవేసినది. బెత్తూనుగోడకు తూర్పునను, బాసావీనీ సుఖ ఉత్తరమునను తీవ్రముగా యుద్ధము జరిగి ఆవృతమేము ఘనస్థానములను వృద్ధిచేసికొంటిమి. పరాసువారు డెనీకోరుకు తూర్పున తీవ్రముగా యుద్ధమునులిపి ఒక బలియనుగు శత్రు కందకమును వశపరుచుకొనిరి. డెనీకోరు ప్రాంతమున పరాసు విజయములవలన పిశేష ఫలము గలిగినది. బెర్నీకి ఈశాన్యమున మాడుకందకములను వరుసగా మేము వశపరుచుకొని, 200 వందల ఖైదీలను 10 మరభిరంగులను పట్టుకొంటిమి. ఖైదీలలో 5 గురు సైనికోర్కొగులును గలరు. ఈ సుధ్యాన్నము మేము జయించిన స్థానములందు జర్మనుశవములు నిండియున్నవి.

విమానయుద్ధము

విమానములు జోరుగా పనిచేసెను. జర్మను పంక్తుల వెనుక అనేక స్థలములపై బాంబులను వేసితిమి. సోము రంగ మును జర్మను పంక్తుల వెనుక విమానయుద్ధము లనేకములు జరిగినవి. పరాసువారనేక విజయములు గాంచిరి. జర్మను విమానము లనేకములు నేల గూల్చబడినవి. సున విమాన దళ ములు 14వ తేదీనాడు బెర్నీర్, కానీ, గ్యూస్కార్లో ప్రేమ నులపై బాంబులు వేసెను. వైస్ శిబిరములవైనను 40 బాంబులు వేయబడినవి. అనేక స్థలములందు ప్రళయకారమును వహిం బయులుదేరినది. రాంబక్ వద్ద అగ్ని కూపములనుగూడ బాంబులు వేసిరి. ఒక వైమానికుడు సోలోయయందలి డిల్లింజన్ వతి కును బోయి, అనేక ఉత్తమ సంస్థాపనలకు నిష్పంఠించెను. మెక్ పాంటను రైలుమార్గమునకు బాంబులవలన చాల నష్టము గలిగినది.

రాంకోరు కందకములు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 15:—ఈసుధ్యాన్న మిట్లు ప్రక టంపబడినది:— రాంకోరుకు దక్షిణమున మేముజర్మనుకంద కములను తీవ్రముగా ముట్టడించి ఆగ్రామపు కొనవలకు సున ముందు పటాలములను బంపితిమి. క్లెర్కీ తూర్పున జర్మనుముట్ట ఖులన్నియు వ్యర్థముచేసితిమి. ముఖ్యము 76 వ గుట్టవద్ద శత్రు వుల కపరిమితముగ నష్టముగలిగినది. బెర్నీ ఎన్ సాంసేరునకు ఈశాన్యమున శత్రువులు బాంబులతో గుమ్ములను ముట్టడించిరి. కాని మేము వారిని పాఠశాలితిమి. వాన్ కోట రోడ్డుకు పశ్చిమ మున జర్మనులు రెండుసార్లు వ్యర్థప్రయత్నము లొనర్చినిశే కష్టము నొందిరి.

శత్రువులపై ఆకస్మికముగా పడుట

లండను, సెప్టెంబరు 14:—వార్నర్ ఆల్ఫ్ గారు ఇట్లు వ్రాసిరి:— జర్మను విజృంభణముయొక్క సహనేగము నమ్మ దగనియంతటి అధికముగా నున్నది. జర్మనులు తమ్ము తాము రక్షించుకొనుటకు పరాసు కందకములకు వచ్చుచుండుట బాగుగా గనపడినది. తమవారి అగ్నియందే చాలనుంది నుడి

సిరి బ్రతికినవారలలో అనేకులు వైద్యునందుండి వచ్చిరి ఈ మహాగ్ని వృక్షమునకు వెనుకవచ్చిన అతి తీవ్రముగా యుద్ధము మార్చి ఆకస్మికముగా వచ్చిన దరియు, ఒక జర్మను పటాలము నందు సగముకంటె ఎక్కువమంది పనిపోయిరినియు వారు చెప్పిరి ప్రాస్సు దేశీయుడు మొట్టమొదట ౪ గంటలకు సెగోనుగోడవూడ అడుగుపెట్టెను 6½ గంటలకు బాసావి నీసు ముట్టడి ప్రారంభమయ్యెను జనరలు ఫాయోల్లాగారు సేనాధిపత్యమునుండి వైద్యునందును, సోమురంగమునందును, సూరై 1వ తేదీనుండి 54వేలచందరి ఖైదీలు, 260 శిరంగులును, 647 మోక్షిరంగులను పట్ట కొంటిమి

పరాసువారు తమ స్థానములను బలపఱచుకొనుట.

పారిసు, సెప్టెంబరు 16 — పరాసువారిట్లు ప్రకటిం చిరి — మేము చుతనముగా జయించిన స్థానములను మేము బలపఱచుకొంటిమి క్లెర్కీ, బెర్నీలకు తూర్పున శత్రువుల ప్రతి యుద్ధము లన్నియు భగ్నములైనవి గాయములు తిగులవి 400 నుండి పట్టవడిరి నిన్నటిదినము 2 నిమానములు నేలగూల్చుడి నది జర్మను సంస్థాపనలవైనను స్టేషనులవైనను బాంబులనేక ములు దురిపింపబడినవి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు, సెప్టెంబరు 17:— బెర్నీ వైద్యును డోవిలర్సు రంగములలోగూడ ఫిరంగు లధికముగ కాల్చబడినవి. నాలుగు శత్రు విమానములు నేల గూల్చబడినవి. వానిలో నొకటి డోమాంటు కు త్తరమున నేలగూల్చబడినది. మేము విస్తారము గ బాంబులను వదలితిమి. 349 బాంబులను వేరువేరుచోట్ల వదలితిమి.

పారిసు, సెప్టెంబరు 17:—నేడు సోమురంగమున పోరు జరుగనేలేదు. బోబావెస్సుకు కుత్తరమున పరాసువారు ముం దునకు వెల్లిరి. బెర్నీకు త్తరమున నొకకందకమును పరాసువారు వశపరుచుకొనిరి; బెత్తూయొద్ద జర్మనులు తలపడగా పరాసు వారు మరభిరంగులను గాల్చి తరిమిరి. జర్మను సేనకు వెనుగ భాగమున పరాసువారి విమానములు దాడి చేయుచున్నవి.

మహా యుద్ధములు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 16:— సోము రంగమున నిన్నటి దినము జరిగిన మహా యుద్ధమును గూర్చిన వివరములు పరాసువారినుండియే తెలియుచున్నవి. ఈ యుద్ధయ ము చాల చల్లగానుండి, విమానములను గుర్తించుటకు వీలుగా నుండెను. అప్పుడు పోజయరీసుకు వైర్చుతి భాగమున ఆల్బర్ట్ బెసాంగోడ్డునందును, గ్విల్లీ కా స్నే యముననున్న బోస్లోన్ అడవియందును, బ్రిటిషువారు ముందునకు సాగిరి. ముందుగా ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగా సలిపి ముందునకు వచ్చి బ్రిటిషు వారు 10 కిలో మీటర్ల స్థలమునందు శత్రు సేనల ముఖ్య స్థానములను పట్టుకొని, సుధ్యాన్నము నకు స్వేర్సు, మార్తిన వెస్టెలను స్వాధీనము చేసికొనిరి. కాని హైడవి యుత్తరభాగమునందు జర్మను లింకను బలియనుగు స్థానము నాక్రమించుకొని యున్నారు. బ్రిటిషువారు ఈ అడ వికి తూర్పునను పశ్చిమమునను ముందుకుసాగుచు శత్రువుల ప్రక్క పంక్తిని ధ్వంసముచేసి శత్రు సేనను శ్రేణిచిరి. ఖైదీ లనేకులు పట్టువడిరి. ఇట్లు స్వేర్సుగోడ్డునందు బ్రిటిషువారు చాలదూరము ముందుకువచ్చి లూస్ అడవికి ఆగ్నేయమున కొంతస్థానమును జయించి, కాంబిల్సుపురమును చుట్టవేసిరి. జర్మ నుల ప్రతియుద్ధము లన్నియు వ్యర్థములయ్యెను. బ్రిటిషువారు మఱల చిత్తయుద్ధము సలిపి కోర్నిలెట్టి పరిసరములవఱకు ముందుకువచ్చిరి.

మేము పట్టుకొనిన ఖైదీలలో 9 జర్మను పటాలములు కనుగొనబడినవి. దీనినిబట్టి శత్రువులు బ్రిటిషువారి ముట్టడి ముందుగానే తలచి వారి యెదుట విశేష సేనను నిలిపిరని తేలుచున్నది. కాని మిత్రవందలి ఫిరంగుల ప్రతాప మద్వితీయ మై యుండెను. పోజయరీసువద్ద ఆస్ట్రేలియనులును, గ్విల్లీ యొద్ద ఐరిషు పటాలములును తమ యద్వితీయ పరాక్రమమును వెల్లడిచేసెను. పరాసు విజయములను వీరి యుత్సాహమును వృద్ధి చేసెను. శత్రువిమానము లేవియు బ్రిటిషు పంక్తులను సమీపింప సాహసింపలేదు.

జర్మను సేనాముఖమును భేదించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 14:— “వైమ్సు” పత్రికకు, పా రిసు విశేషకుడిట్లు వ్రాసెను. బాసావీనీను పట్టుబడిన వెంట

నే జూలై ప్రారంభమున శత్రువుల కుండిన రక్షితసంస్థాపన లను పరాసు సేన భేదించును పశ్చిమ సేనాముఖము మొట్ట మొదట భేదించబడినది ఈయుద్ధము ప్రారంభమైనది మొదలు శత్రువులు తమ పంక్తులవెనుక చాలమైల్లదూరము కంద కములను త్రిపుల్కోనుమండిరి బహుశ ఇంకను ఘోరతరముగు యుద్ధము జరుగవచ్చును

బాసావీనీను పరాసువారి వశమగుట

ఆంగ్లదాము, సెప్టెంబరు 15 — “నార్త్ జర్మన్ గ జెల్టు” పత్రిక బోసావీనీను పరాసువారి వశమైనదని యొప్పు కొనుచు, పరాసువారు ఆగ్నేయము నాక్రమించుకొనుటవలన వారికి విశేషపయోగము గలిగినది వ్రాయుచున్నది పరాసు సేన అతివిశేషముగా నుండుటచేత, సంగీచుండులును అత్యధికముగా నుండుటచేత, జర్మను సేన బహుశః ఉపయోగ కరముగా నుండునని సేనాముఖమున స్థానమునుండి వెనుకకు వచ్చెను

జర్మనుల దురాశలు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 16 — సభామండలిమునంగు బ్ర యండుగా కిట్లు చెప్పిరి — అన్నిచోట్లను శత్రువులు స్వరక్షణకార్యము యూనుకొనిరి. అవస్థుండ నోపక్రమణము వారి నుండి తొలగిపోయినది. బాల్కనురంగమునందు జర్మనులకు గల దురాశ లన్నియు నిరాశలయ్యెను. మిత్రీయవందలివారితో సంధి జరుగునెడల సంపూర్ణ విజయానంతరమే సంభిజరుగును.

వెర్మను గౌరవము.

లండను, సెప్టెంబరు 15:— వెర్మనుపురమునకు మిలి టరీ గ్రామ బహుశతి యొసగు విషయమునుగూర్చి జార్జి సార్వభౌముకకు ప్రాప్తమైనాధ్యక్షులగు పాయిన్ కేరుగారి కిని తంతియాపము నుత్తరప్రత్యక్షములు జరిగెను.

రుష్యా

రుష్యావారి ప్రకటనము.

మెట్రోగడు, సెప్టెంబరు 17:—జోట్టాలిపాకు కుడివై పున నున్న బ్రెజ్జివీయొద్ద జరిగిన ప్రజలనంగరమున 50 వందల తురుష్కులను పట్టుకొంటిమి. పోడిసోక్ హాల్జివై ల్వే వర్ధ సను నారికో కా వచ్చి ప్రాంతమున జరుగుచున్న పోరితమున 8174 గురు జుర్మనులను పట్టుకొంటిమి. కాక్సిసునందలి తురు ష్కులు క్రేఫీక్ వైరుని నున్న కాక్సిర్ను ప్రాంతమునను రయతుకు పశ్చిమమునను అవస్థుండనము నారంభించిరి. వారి నన్నికడలనుగూడ నోడించితిమి.

రుష్యావారి విమానములు.

మెట్రోగ్రాను సెప్టెంబరు 15:— రుష్యులకు మహా విమానములు కిగాసింపుశాఖయందలి జర్మనుసముద్రవిమానము నొకదానిని ముట్టడించి 73 బాంబులు వేసెను. శత్రువులు ముట్ట డినలిషి కాని రిరిమివేయబడిరి.

బొఖారాఅమీరు.

మెట్రోగ్రాను, సెప్టెంబరు 14:— బొఖారాఅమీరు గారు యుద్ధపుఖర్చుల కొఱకు రుష్యాచక్రవర్తిగారికి 10 లక్షల రూపాయల బిల్లులనిచ్చిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

రోము, సెప్టెంబరు 17:—ఆధికారు లిట్లు ప్రకటిం చిరి. నిన్నను కాకోస్సిరంగమున రాత్రినేక శత్రువులు పలుసా రులు తలపడగా వారి నోడించితిమి. పిస్సుట విశాలరంగమున చాల కందకములను పట్టుకొంటిమి. 800 నుండిని కూడ పట్టుకొంటిమి. బ్రాంతూలోయయందుగూడ తీవ్రముగాపోరు జరిగినది. శత్రువులు తలపడి పలుసార్లు పారిపోయిరి.

గ్రీసు

గ్రీసు మంత్రిత్వము.

ఏథెస్సు, సెప్టెంబరు 17:—కరోగోపోలుగారు మిత్రవందలి స్వీకరించుటకు మొదట మిత్రముండలి ఆధికా లతో నాలోనించెరి. మంత్రివర్గమున మిత్రముండలి కనుక రగు వారు లేకున్నను మిత్రముండలి వాంఛనుకూలమే జన అట్లుగాక ఈసుప్రతివర్గమువారు లాభకరముగ తాట చెప్పకొనుచున్న భావమునే విడువకున్నచో ఈసుం త్వరలోనే అంతరించగలదు.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—తర్జుమయిన 10 నెలములు
అంత తూర్పు ఆఫ్రికాలోని దుర్మర్యాదను పట్టుకొనెను.

ఆఫ్రికా

ఆఫ్రికాయాయందు నిర్బంధపై సేవ.

అధ్యక్షులువారికి కలహము

లండను, సెప్టెంబరు 16:—చిట్టాను హ్యూగ్సు
గారు ఆఫ్రికాలోని దుర్మర్యాదను రద్దీన వెనుక
హుక్కును పట్టుకొని రాజకీయ ముఖ్యునిచేప్పిరి. కాకిక
వర్ణము నిర్బంధపై సేవ ప్రతిపాదించెను.

జపాను

చీనాజపాను గండరగోళములు.

టోకియో, సెప్టెంబరు 17:—చీనాజపాను సరిహద్దు
నందు వెనుకకు పంపించుచున్న చీనాగోళము సోద
లను పరిశీలించుచున్న జపాను ఆఫ్రికాలోని చీనాసేనలు
నుండి తలపడెను. వెకింగులో రానున్న లనుకూలముగ
నున్నది. గోళమువారి భావము చూడగా పూర్వముగ
నున్నది. ప్రాత్రిక గోళము కలగడను చూడగలవని చెప్పెను
నాటి నాడైచింది.

మెక్సికో

మెక్సికోరంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—ఎంహ్యూల్లా 600 మంది
తో చీనాహుక్కులమును ముట్టడించి పట్టణమున కొంతభాగ
మును వశపరచుకొనిరి. చీనావారి గుర్రం తిరిగి వేసిపట్టుబడిన
దిగ్గా అనుచును చెందిన చుంపిరి.

హాలండు

దచ్చివారు సేనను సన్నాహపరచుట

అండ్లూము, సెప్టెంబరు 16:—దచ్చివారు సేనా
సన్నాహము చేయుచున్నందున పరిమళగురియను దచ్చి
నుండిను. విజయగావించును దచ్చిచేత్రులు తెలుపుచున్నారు.

నావికాశాఖ అప్పు

హేగ్, సెప్టెంబరు 16:—1916 వ సంవత్సరపు చెండవ
అప్పు సంవత్సరమునకు నావికాశాఖకు 30 లక్షలపానులు కావల
యును ఒక బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినది.

హాలండు సేన

లండను, సెప్టెంబరు 15:—హాలండు సేనలను నడు
కూర్చి విధానము నిరాకేరణముగా నుండవలెనని సేనాధి
పతిగారికిని వాదించెను.

అరేబియా

అరేబియా రంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—హాలస్టీయన్ క్రిటికు
నావికాశాఖకు అప్పులను 25-29 తేదీలకు వ్యవ
హారమునకు వాలకులను చూడెను. ఎడతే దుర్మర్యాదలో
నావికాశాఖకు కలిగినది. ఇందుకు వైలుబండ్లు సరకులను గూడ
బిల్లుమేసిరి. తుల్కూరారు ఆర్థికావహమును వైలుబండ్లు
మీదను రాష్ట్రమువద్ద శక్తితోపాటుమీదను గూడ గుండ్లుపడి
దానికప్పును కలిగినది.

జర్మనీ

జర్మనుల నావికము.

అండ్లూము, సెప్టెంబరు 16:—యుద్ధానంతరము
జర్మనుల నావికము సుహృద్భావమున జర్మనులకు గల
అంతర్యములన్నియు పట్టగలిగినది “కానికాక్షి” వ్రా
యెను. అన్నివర్షాలలో నావికమునకు విశేషవస్తువు
ని. ప్రతిపాదమునందును ఇంకను ఇంకను విజయస్థితి
నున్నది. “కానికాక్షి” వ్రాసిన ప్రకారము ఇటలీవారి
సేనాగూర్చి పేరువచ్చుచున్న నావికాశాఖపథులమువా
న ప్రకారము విశేష సహాయమును విజయమునకు

జర్మనీకి క్రొత్త సేన వచ్చువిధము

అండ్లూము, సెప్టెంబరు 16:—జర్మను సరిహద్దు గతు
కులను యుద్ధానంతరమునకు వారికలగలు లిలందును, చేరు
లందును, కాల్వయందును కట్టుకొని దుండుడిరి
సేనా యుద్ధరంగమునకు ఒంపు విజయము సుగూర్చి
సహాయము గా ఒక రంగము చేయుచున్నారని అనుచున్న
జడిర దృష్టియను సీపీయినలను స్పృశిక పంపుచున్న జర్మను
అధికారులు చెరించుచున్నారు

జర్మనుల సేనాకార్యనిర్వాహకము.

ముఖ్యునిపూజించుట

లండను, సెప్టెంబరు 16:—జర్మనుల బాగ్ క్రైయిం
గుగారు జర్మను సేనాకార్యనిర్వాహకసంఘమున ముఖ్యుడి
పూజించి అధికారిగా నియమింపబడెనని ఒక జర్మనుతంత్రవాద
నుడుపుచ్చుచున్నది.

జర్మను రాజకుమారుడు.

హతుడగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—హెన్రీ రాష్ట్రాధిపతియగు
క్రీడిక్ రాజకుమారుడు హతుడయ్యెనని ప్రకటించబడినది.

జనరలు హిండ్స్

లండను, సెప్టెంబరు 15:—జర్మను సేనా నిర్వాహక
సంఘమువారు తమ పరాజయములను గూర్చి తగవులాడుకొను
చున్నారనియు, జనరలు హిండ్స్ సోమరంగమున పరా
జయము నొందినను సంఘవ్యవహారములందు ఇంకను వైచేయి
గలిగి యున్నాడనియు పట్టడములనుండి తెలియవచ్చు
చున్నది.

జర్మనుల ఆలోచనలు.

లండను, సెప్టెంబరు 15:—తూర్పురంగ ప్రధానశాఖ
మున నిత్యం జర్మనుసైనికాధికారులు సభచేసి బాల్కనురంగ
మున 2 లక్షలమంది జర్మను సైనికులను లక్షమంది ఆఫ్రికాయను
సైనికులను వినియోగించి పోరాడవలెనని మీరు నిశ్చయించిరిని
అందు కొక వాయువాద వచ్చినది. హెరువారు తెలుసును
కాని గూరు మరలజెల్లుతు వెళ్ళిగాన జర్మను సాగ్లమెం
టులో మీరు వివరింపవచ్చును.

జర్మను వైమానికుని మరణము

లండను, సెప్టెంబరు 15:—రెస్టి నెంటు ఫాలుబర్పు
అను సుప్రసిద్ధ జర్మను వైమానికుడు రణరంగమున మడిచె
నని వాస్తవ్య జయింతువు ప్రకటన వాసింది.

రొమేనియా

రొమేనియా సేనాధిపతి.

లండను, సెప్టెంబరు 14:—డొబ్రూజాయందలిరొమే
నియను సేనకు జనరలు ఎవరెస్కోగారు సేనాధిపతిగా
నున్నారు.

రష్యా రొమేనియా విజయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—రైము ప్రతికావిలేఖకుడు
వ్రాసినట్లు సిలిస్త్రియాకు 15 మైళ్లు దిగువనున్న లీస్ని బాయను
గలమున దానియొకటి గట్టువై 8 జర్మనుఫిరంగులను బల్గేరియ
ను సైనికులను పట్టువడిరి. అట్లైన యెడల, బల్గేరియనులు చెన్న
వోడా రైలువంతెన కింకను 80 మైళ్ల దూరమున నుండగనే
వారు తలపిచేయబడిన తేలుచున్నది. ఇంతలో రొమనుండి
వచ్చిన వాయువాద ప్రకారము రష్యనులు బొర్నాయందు
వ్యాపించుచున్నారు. ఇచ్చట టూర్పిడోనుగాని సబ్యరైనులు
గాని లేవు. ఇంతవఱకును రొమేనియనుల యెదుట జర్మనులును
తురుష్కులును మాత్రమే కలరుగాని బల్గేరియనులు లేరు.

రొమేనియనులు తమ దక్షిణ సేనాముఖమున తీవ్రము
గా యుద్ధము సలుపబోవుచున్నారని “ఎక్స్ప్రెస్” సంఘపు”
బుఖారెస్టు విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

బల్గేరియాందు కలవరము నానాటి కమ్మవ యగు
చున్నది. ప్రజల కావరములేరు. ఉద్యోగులకు జీతములు ల
భించుటలేదు. సేనలు గర్విల్లుచున్నవి. అంగీకరణ భయంకర
స్థితి కలుగుచున్నది. అనేకులు తిరిగియబడుచున్నారు.

బాల్కను

బాల్కను రంగము.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

లండను, సెప్టెంబరు 17:—ఈనెల 16 వ తేదీ
రాత్రి స్త్రుమా సమీపమునను సీరీసుగోష్ఠి కు దొంగమునను
న్యూహాకీయొద్ద శత్రువుల పట్టె వేగు సేనలు గుండ్లువరపే
ను, 13 వ తేదీని డొంగు నరంగమున బాంబులు వేయువారు
150 మందిని లంపిరి శత్రువులు కలపడినపుడు వారిపై మర
గిరంగులనుకాల్చి వారిలో చాలచుడిచి హతము చేసెడిమి
సెర్వియావారు బ్రాకనదిర దాటించుట

పారిసు, సెప్టెంబరు 17:—సెర్వియావారు వెల్లెనికు
కజోనాకలనులకు చాల చేరువగా నున్నారు వారు బ్రెడు
నడిని దాట నున్నారు. పరాసు రష్యా సేనలు ప్లోరినా ఎదుటకు
వచ్చినవి.

సెర్వియావారి ప్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 17:—16 వ తేదీని సెర్వియా
వారిటుల ప్రకటించిరి. నిన్ను మేము మొగ్గేనా ప్రాంతమున
తలపడితిమి. అచట ప్రవేశము దురదముగా నుండెను. శత్రు
సేన మెండుగా నుండెను. అచట కొండలనుగుట్టల నెక్కువలసి
వచ్చినది. అది ఆలపుకొండల ప్రాంతము ప్లోరినా ప్రాంత
భూమి అనుకూలముగా నున్నది. చాలఫిరంగులను పట్టుకొంటి
మి. మాలోనష్టము స్వల్పము. క్రొత్తగా కట్టబడిన గోరిలను
బట్టి శత్రు సేనలో చాలమంది హతులైరిని స్పష్టమగుచున్నది.

బాల్కను రంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 15:—సెలోనికానుండి పరాసువా
రిట్లు తెలుపుచున్నారు:—వద్దారనదికి ఎడమతీర్పున బ్రిటిషు
వారు జర్మను బల్గేరియను పటాలములలో బోరిరి. ఈ యుద్ధ
ఫలమువలన బ్రిటిషువారు మెక్సికోవోయను పురమును దాని
కు తలరమున కొన్ని స్థానములను పట్టుకొనిరి. 100
మంది ఖైదీలును, 10 మరఫిరంగులును బ్రిటిషు వారి
వశమైనవి. వద్దారు నదికి కుడివైపున పరాసువారు
1500 గజముల సేనాముఖముతో శత్రు కందకములను ముట్ట
డించి పట్టుకొనిరి. ఒప్పోవో నరమునకు పశ్చిమున సెర్వియ
నులు బల్గేరియనుల నోడించి గార్నికోవో అనుస్థలమును
మాల్కనిజీయను కొండలో చాలభాగమును జయించిరి. సెర్వి
యను ఆక్విక సేన బల్గేరియనులను వెంబడించి ఎకినూపురమును
స్వాధీనము చేసికొని 15 కిలోమీటర్లదూరము బల్గేరియను
లను వెనుకకు నెట్టి అనేకులకు ఖైదీలను 25 ఫిరంగులను పట్టు
కొనిరి. కర్నాట్ తూర్పున వెల్లెక్ నందును కజ్యకెల్ అను
స్థలమునందును సెర్వియను లదిష్ఠియప్రభతో ముందుకు
సాగుచున్నారు. ఆప్రోవో సరస్సునకు పశ్చిమున బల్గేరి
యనులకును సెర్వియనులకును చాలకాలముగా యుద్ధము
జరుగుచు అందు సెర్వియనులు జయించిరి.

శత్రు ప్రయత్నములు.

లండను, సెప్టెంబరు 16:—సెలోనికాయందు మిత్ర
మండలి యవస్థుండప్రాంతమున గలిగిన జయములవలన జ
ర్మనుల ఆశలన్నియు నిరాశలగునని పరాసు ప్రముఖులు వచిం
చుచున్నారు

సెర్వియను విజయము.

సెలోనికా సెప్టెంబరు 15:—సెర్వియను విజయము ల
తిర్వరగా కలుగుచున్నవి ప్లోరినాయందు ముఖ్యస్థానముల
నన్నిటిని సెర్వియను లాక్రమించుకొనిరి. ప్లోరినాయంతయును
సెర్వియను లాక్రమింపబోవుచున్నారు సెర్వియనులు శ్రేష్ఠ
యను అనేకులను ఖైదుచేసి 29 ఫిరంగులను మందుసానుగిని
పట్టుకొనిరి బల్గేరియను ల యొద్ద నుండి పట్టుకొనిన
ఫిరంగులనే సెర్వియనులు మరల వారిపై ప్రయోగించిరి. బల్గేరి
యనుల కిమితముగ నష్టము పాలిల్లినది యుద్ధరంగమంతయు
బల్గేరియను శవములతో నిండిపోయినది సెర్వియను అగ్నివృ
మువలన ఒక్క బల్గేరియను పటాలము 1500 మందిని గోల్పో
యెను

కవల్లారంగము

లండను, సెప్టెంబరు 15:—కవల్లారాని 5990 మంది
సైనికులు థెసాసుకువచ్చిరి అక్కడనుండి వారు వాహనము
లలో గిను దేశములలోనికి బోవుదురు

THE GREAT WAR.

ANGLO-FRENCH VICTORIES.

GERMANY'S BLACKEST WEEK.

Balkan: Front Magnificent Servian Successes.

Enemy Plans Against Roumania Upset.

GREEK CRISIS! NEW CABINET FORMED.

[Reuter's Agency.]

THE SOMME FRONT.

THE SOMME OFFENSIVE.
Long Lines of Trenches Captured.
Germany's Blackest Week.
British Comments on the Advance.

LONDON, September 17.
"The great day in Germany's blackest week" strikes the keynote of the morning papers' opinion on yesterday's communiques. The feeling is one of satisfaction without elation. The question has been asked during the "French push" what are the British doing? Last night's communique from General Sir Douglas Haig is a splendid answer to that. It means that both British and French have now smashed through the third and last line of the enemy's long-established position on the Somme and driven him to less strongly organized defences. The much-vaunted wall of steel has been battered through.

Effect of Allies' Attacks.
Remarkable Activity of Aviators.

LONDON, September 17.
The peace of the fighting during the past fortnight is undoubtedly beginning to tell on the Germans. German newspapers are seeking desperately for excuses to explain the continuous advance of the Allies, but German communiques continue to publish the usual half truths, talking of the bloody repulses of the Allies, whereas their successes have undoubtedly been the greatest achievement on the western front since the beginning of the war. While the artillery continues to play an ever more splendid part in preparing the way for the infantry to advance across the great Albert plateau, and crawling armoured cars negotiate country never yet crossed by a vehicle of any kind, it should not be forgotten that aeroplanes are playing as splendid and unexpected part descending so low in pouring machine-gun fire that they have become literally a flying infantry. The machines skimming the fields have added another terror for the German infantry.

Enemy's Third Line Broken.

Reuter's correspondent at headquarters, telegraphing this afternoon, says:

Our troops in the great assault have broken through the enemy's third line of defence, and it is reported that the infantry is advancing further in the direction of Norval. We are at the moment in the outskirts of Martinpuich on our left, and thence to our right we have moved forward along the whole line encircling the High Wood and occupying the main part of Bouleaux Wood. Our men are filled with the spirit of victory. In several parts of the line the enemy is fleeing back to the next line. Prisoners are coming in fast. About five hundred have already arrived and others are coming.

A Very Powerful Shove.

PARIS.—An expert French commentator referring to yesterday's battle says that the British infantry showed remarkable spirit and when counter-attacked resisted desperately. The British now hold the whole range of hills between Pozieres and Combles. This is a very powerful shove which will enable the French to move forward on both banks of the Somme. Villages & High Ground Captured.

LONDON, September 17.

A communique from General Sir Douglas Haig last night said:—Severe fighting to-day resulted in the capture of practically all the high ground between Combles and the Pozieres Bapaume Road. Most of Bouleaux Wood, Fiers High Wood, Martinpuich, and Courcellette are in our hands. Already 2,300 prisoners have been taken. The captures include 65 officers, of whom six are battalion commanders. Thirteen hostile aeroplanes have been destroyed to-day and nine others driven down damaged. Four of ours are missing.

Air Men's Part in the Battle.

LONDON, September 17.

In the course of his communique last night General Sir Douglas Haig said that the air service had kept up constant and successful co-operation with the artillery and infantry and frequent and accurate reports were furnished in the course of the battle. Hostile artillery and infantry were effectively gauged by aeroplanes with machine-gun fire. Many bombing attacks were carried against hostile aerodromes and railway stations, in the course of which troop trains and railway sidings were attacked with machine gun fire. A German kite balloon was brought down.

Graphic Story of British Advance.

LONDON, September 17.

PARIS.—The following particulars regarding yesterday's great battles on the Somme have been received from a French source. The morning was a beautiful one, the weather favouring aerial observation, when the British

moved forward between the Albert Bapaume road north west of Pozieres and Bouleaux Wood south-east of Giuchy. Their dash after effective artillery preparation enabled them to carry the enemy's main "points d'appui" along ten kilometres and by noon Fiers and Martinpuich had been captured. But the Germans were still holding out in the northern portion of the High Wood. But thanks to their successful advance west and east of the Wood the British managed to outflank the enemy and cut him off. Hence the large number of prisoners. The British had thus considerably advanced along the Fiers road. Then they gained ground south-east of Louze Wood and still further encircled Combles. German counter-attacks in the afternoon were repulsed and a fresh effort enabled the British, after very violent fighting, to advance to the outskirts of Courcellette.

Among the prisoners nine German regiments have been identified, which proves that the German high command manned its lines heavily in expectation of a British attack, but our allies' vigour was irresistible. The enthusiasm aroused by the Australians at Pozieres, the Irish at Giuchy, and also by the recent French victories worked wonders. Throughout the day the mastery in the air incontestably belonged to the British. Few German aeroplanes dared to venture to the British lines.

French Capture Many Trenches.
Great and Successful Aerial Activity.

LONDON, September 17.
PARIS.—Last night's communique said the French have advanced north of Priez Farm, carrying a series of trenches to a depth of five hundred metres. This advance in conjunction with the British marks the beginning of the final encircling of Combles. There has been furious fighting east of the Bathune Road and north of Bouchavesnes, where we have extended our positions. The French have carried a strong trench east of Deniecourt after a sharp fight. Two French attacks in the Deniecourt sector in the afternoon gave very valuable results. Three trenches were carried successively north-east of Berney and two hundred prisoners, of whom five were officers, and ten machine guns were captured. The ground captured in the afternoon was covered with German corpses.

There has been great aerial activity, and numerous places have been bombed behind the German lines. Numerous fights in the air occurred on the Somme behind German lines, and in these the French were brilliantly successful, several Germans were brought down. Our bombing squadrons during the night of the 14th inst. bombed stations at Tergnier, Chauny, and Guisecro and fire was observed. Forty bombs were dropped on the barracks at Stenay and several fires broke out. Fifty bombs were dropped on blast furnaces at Rombach. One aviator reached Dillengen in the Saar Valley, where he bombed and set on fire big works. The Metz Pont a Maussion railway was bombed and heavily damaged.

Rancourt Trenches Captured.
Enemy Lost Heavily in Attacks.

LONDON, September 17.
PARIS.—This afternoon's communique says:—We stormed German trenches south of Rancourt and pushed forward parties to the edge of that village. German attacks east of Clery were bloodily repulsed, especially near the southern end of Hill 76, where the enemy suffered heavy loss. We easily repulsed a bomb attack north-east of Berny-en-Santerre. Two enemy attacks west of Vaux Fort road were repulsed.

ENEMY COMPLETELY SURPRISED.
Incredible Speed of French Attack.
GERMAN LOSSES ON THE SOMME.

LONDON, September 17.
A despatch from Mr. Warner Allen says: The speed of the French advance was incredible. The Germans could be seen dashing towards the French trenches for cover, and many perished in their own barrage. The survivors, who were mostly from Verdun, declared that they were completely surprised by the terrific assault following the awful bombardment in which one regiment lost more than half its effectives. The first Frenchman set foot on the Peronne road at three o'clock and the attack on Bouchavesnes opened at half-past six. General Fayolles was in command. The German losses on the Somme and at Verdun since July 1st have been 260 guns, 647 machine guns, and 54,000 prisoners.

BRITISH FURTHER SUCCESSES.

General Haig this afternoon reports:—South of Ancre we have achieved further successes. In the vicinity of Courcellette we have extended our gains on a front of one thousand yards. Near Thiepval we obtained considerable success yesterday evening. We captured the fortifications known as Danube Trench on mile front. The enemy abandoned quantity of rifles and equipment. We also captured defended works at Mouquet. The number of prisoners is increasing.

TELEGRAMS.

Generals Killed in Action.

LONDON, September 17.
It is unofficially reported that Brigadier-Generals H. F. Clifford and L. M. Phillips have been killed in action.

Long Lines of Trench Captured.
Many Prisoners Taken.

LONDON, September 17.
The following is the text of the British communique issued this morning:—We captured last night enemy's trenches over a front of a thousand yards, including a strongly defended locality known as the "Wunderwerk."

This morning we attacked on a front extending from Bouleaux to the north of the Albert Bapaume Road a distance of six miles. Considerable successes have already been obtained. We advanced from two thousand to three thousand yards in various places. The attack is progressing satisfactorily. A large number of prisoners have been taken.

We employed in this attack for the first time a new type of heavy armoured car, which proved of considerable utility.

There was much aerial fighting. Four hostile machines were brought down in flames, and at least four others were driven down damaged, while two hostile kite balloons were brought down.

Our aeroplanes co-operated with the advance of our infantry firing on the enemy. Bombs were successfully dropped on three of the enemy's head quarters, also on the Bapaume railway station. Much rolling stock was damaged and a train destroyed.

All Gains Held.

LONDON, September 17.
A British communique says south of the river Ancre there was no change in spite of two counter-attacks. All other gains were held.

French Consolidate New Positions.

Twenty-one German aeroplanes brought down.

LONDON, September 17.
PARIS.—A communique says we consolidated our new positions. Enemy attacks east of Clery and east of Berzy were repulsed. Four hundred unwounded prisoners were taken. Twenty-one German aeroplanes were brought down yesterday. Many bombs were dropped on various German establishments and stations.

German Front Pierced.

The Achievement at Bouchavesnes.

LONDON, September 17.
The "Times" Paris correspondent says: The capture of Bouchavesnes takes the French right through the great German defensive organisation as it existed at the beginning of July. The western front has been pierced for the first time, but it must be remembered that ever since the fighting began the Germans have been digging for miles behind their lines, and doubtless there will still be much fierce fighting.

Capture of Bouchavesnes.

Germans Admit its Importance.

LONDON, September 17.
AMSTERDAM. The semi-official "North German Gazette" makes the most striking admission that the occupation of Bouchavesnes the French have gained an advantage which cannot be denied. Only great superiority in numbers, it says, and unprecedented expenditure of ammunition induced the German Commander to withdraw at this point of the front to a position in the rear which may perhaps be more advantageous.

Germany's Shattered Dreams.

Stirring Speech by Premier.

LONDON, September 17.
PARIS.—In a stirring speech in the Chamber M. Briand emphasised the change in the war situation. The enemy was everywhere on the defensive and had lost the initiative. He laid stress on the importance of the Balkan campaign which would shatter Germany's oriental dreams. The only peace for the Allies would be a peace through victory.

Verdun Honoured.

LONDON, September 17.
Cordial telegrams have been exchanged between King George and President Poincare with reference to the award of the Military Cross to the town of Verdun.

German Frontier Guards.

Removed to the Front.

LONDON, September 17.
AMSTERDAM.—German frontier guards who have been removed to the front have been replaced by others with bandaged heads and arms.

Belgian civilians suspected of revealing troop movements are threatened with instant deportation.

ENEMY'S BATTERIES BOMBARDED.

By British Squadron of Aeroplanes.

LONDON, September 17.
The Admiralty announces that early on the 15th a squadron of naval aeroplanes successfully bombed the enemy's heavy batteries near Ostend. All returned safely.

King Congratulates General Haig.

LONDON, September 16.
H. M. the King has cabled to General Sir Douglas Haig congratulating him on his brilliant success. The King says he never doubted that complete victory would ultimately crown our efforts, and the splendid results of yesterday have confirmed that view.

Brisk Artillery Fighting.

PARIS.—This afternoon's Communique reports fairly brisk artillery firing in the regions of Berny au Vermandovillers. Four enemy machines have been brought down one of them north of Douaumont. There has been considerable French bombing activity. Th hundred and forty nine bombs were dropped in different centres.

Further British Success.

LONDON, September 17.
Last night's communique from General Haig says:—South of the Ancre the enemy have been counting our new positions particularly in the direction of Boeufs and north of Fiers where they suffered. All counter-attacks were repulsed. We have our positions north of Mouquet Farm and further captures of six officers and 243 men.

TELEGRAMS.

French Occupy Two Villages.

LONDON, September 17.
PARIS.—Last night's Communique said: French attack south of the Somme captured the villages of Vermandovillers and Berny, and also strongly fortified intervening ground, after desperate struggle. We captured a number of trenches between Berny and Borleux. All enemy counter-attacks were shattered by gunfire with heavy losses. Hitherto seven-hundred prisoners have been counted.

Balkan Theatre.

THE BALKAN FRONT.

Magnificent Serbian Successes.

Bulgars Routed.

LONDON, September 17.
A French official message from Salonika says: On the left bank of the Vardar the British violently engaged the Bulgarians assisted by German infantry. The fight terminated in favour of the British, who captured Makukovo and also two points northward of the town. The British took a hundred prisoners and ten machine guns. On the right bank of the Vardar the French carried enemy trenches on a front of fifteen hundred metres to a depth of eight hundred. The Serbians achieved a very brilliant success against the Bulgarians west of Lake Ostrovo, carrying Gornicevo and a greater part of the ridge of Malkanidze at the point of the bayonet. Serbian cavalry pursuing the routed Bulgarians seized Ekisu, obliging the Bulgars to retreat precipitately more than fifteen kilometres and capturing twenty five guns and numerous prisoners.

East of Uzna the Serbians continue to advance towards Vitrenik and Kajmakalan. The Serbian success west of Lake Ostrovo was the result of a battle which had been proceeding for several days between the Serbian army and important Bulgarian forces.

Serbian Successes Continue

Bulgars' Heavy Losses Described.

LONDON, September 17.
SALONIKA.—The Serbian successes continue with extraordinary rapidity. The Serbs now occupy all the positions dominating Florina, the capture of which may consequently be considered imminent. A Serbian official account of the Bulgarian rout mentions the capture of a large number of prisoners who continue to arrive 29 guns, including several heavy guns, and a great quantity of munitions and war material. Several of the captured guns were turned against the Bulgarians, whose losses were enormous. The battlefield was strewn with their dead. One Bulgar regiment alone lost 1,500 under the Serbian bombardment.

Enemy's Plans Upset.

LONDON, September 16.

PARIS.—Experts point out that the important successes won at the outset of the Allied offensive at Salonika will considerably upset the enemy's plans for a concentration against Rumania.

Kavalla Refugees at Thasos.

Five thousand men of the garrison of Kavalla have arrived at Thasos, where they are awaiting transports to take them to Greece.

Allies' Progress Maintained.

Serbians Advancing Rapidly.

LONDON, September 17.

PARIS.—An official message from Salonika says there is a violent cannonade on the Struma and Vardar. An appreciable advance has been made in the regions of Makukovo and Vetrenik.

The Serbians routed the enemy west of Lake Ostrovo and are advancing very rapidly. They have crossed the Broda river ten miles north of Florina. The number of guns captured is now 32.

The French and the Russians have crossed the line of the Malaraka heights and are advancing victoriously in the region of Florina. Many bombs have been dropped on Monastir.

Successful British Operation.

LONDON, September 17.

A British official message from Salonika says: Our raiding detachments crossed the river Struma and attacked Djamimah and Komaja, capturing prisoners. Our mounted troops also raided the upper and lower Gudeh. We are maintaining a steady bombardment on the Doiran front.

ENEMY LINES RAIDED.

British official message from Salonika says: On Struma front patrols successfully raided the enemy line at Neonori and north of Sere road during the night of 16th. On the Doiran front bomb throwers killed 150 Germans on 13th. The operations with machineguns inflicted heavy casualties on the enemy counter-attacks.

RUMANIAN FRONT.

Russo-Rumanian Operations.

Distress in Bulgaria.

ALLAHABAD, September 17.

LONDON, September 15th.—According to "Times" correspondent with the Rumanian army, the capture of Bulgars and eight German guns on the bank of the Danube took place at Lipniza, 15 miles below Sillistria, which means that the Bulgars were repulsed when till 30 miles from the Chernavoda railway bridge at the south end of the Constanza fortified line. Meanwhile, owing to a wireless from Rome, the Russians dominated the port of Varna, which is completely cleared of mines and torpedo boats. So far the Russians have in contact with Germans and Turkish troops only, with Bulgars.

"Exchange" correspondent at Bukharest says that on the Rumanian southern front are:

1. In Bulgaria is increased. The population is reduced, officials are unpaid, crops poor and a dearth prevails. Executions are numerous.

A Rumanian Commander.

LONDON, September 17.

Resco is commanding the Rumanian army.

TELEGRAMS.

Rumanian Advance.

LONDON, September 17.

Rumanian official statement reports continued advance on northern and north-western fronts. Three towns have been occupied and nine-hundred and ten prisoners and war materials have been captured. Branhill is in our possession after having frequently changed hands. Seventy-six prisoners were taken there.

Italian Front.

Italian Advance.

An Important Height Captured.

LONDON, September 17.

ROME.—A communique says the Italian have captured the strongly held summit of Monta Cauriol in Fiemme Valley eight thousand feet high. Enemy attacks in Val Sugana and Rio Felizon Valley have been repulsed. Large entrenchments have been carried towards Loquiza and east of Oppachirella together with eleven hundred prisoners.

Trenches Captured.

LONDON, September 17.

An Italian official message says:—During torrential rain we stormed positions east of the Valoni river, taking some lines of entrenchments and over two thousand prisoners, machine-guns, trench mortars, etc. We continue heavily to bombard enemy lines east of Gorizia.

ENEMY TRENCHES STORMED.

ROME.—The communique says:—On the Carso front after repulsing several night counter-attacks, the Italians yesterday stormed further enemy entrenchments on wide front capturing eight hundred prisoners. There have been heavy fighting and abortive enemy attacks in Brenta valley.

RUSSIAN FRONT.

RUSSIAN ADVANCE.

Fighting Near Bitlis.

Russians Drive Back Kurds.

LONDON, September 17.

A Russian official announcement says:—On the western front the situation is unchanged. In the direction of Bitlis we have driven the Kurds to Tchukhurmorsen, pressing them back as far as Tchavkiss. Frosts have been experienced in Priamen and Guimichan? Gumushkhan sectors, and twenty-seven inches of snow have fallen in some places.

Turkish Trenches Cleared.

Russian Success in Asia.

LONDON, September 17.

A Russian official statement says:—On the western front there have been no events of importance in the Caucasus. A Turkish offensive west of Kalkic was repulsed, while in the region west of Mush we drove out the Turks from their trenches. They retreated to Komagaduk Pass.

Great Russian Air Raid.

LONDON, September 17.

PETROGRAD.—A squadron of Russian giant aeroplanes effectively bombarded a German hydroplane station in the Gulf of Riga, dropping seventy-three bombs. The enemy made a counter-raid, but were driven off breaking off action.

Bokhara's Present to the Tzar.

LONDON, September 17.

PETROGRAD.—The Emir of Bokhara has presented the Tzar with a million roubles for War purposes.

Great Britain

Prince Albert Commended.

LONDON, September 17.

Commendations in connection with the battle of Jutland Bank include the name of Prince Albert.

Improving Well.

LONDON, September 17.

It is officially announced that Prince Albert has been invalided with acute abdominal trouble. Abscess formed which has been evacuated. The Prince is doing well but considerable time must elapse before he will be able to resume his duties.

Mr. Lloyd-George Returns.

LONDON, September 17.

Mr. Lloyd-George has returned from France where he had important conference with General Joffre and Sir Douglas Haig in addition to visiting Verdun.

War at Sea.

The Harrison liner "Counsellor" has been sunk. All on board were saved.

The steamer "Marcel," nationality not stated, and the Norwegian steamer "Elizabeth" have been sunk. The crew of the former were landed at Genoa. The crew of the latter, numbering forty-seven, were picked up from boats and landed at Savona.

Lord Montagu to Visit India.

LONDON, September 17.

In a speech at Glasgow Lord Montagu announced that he was going to India in a few week's time to carry out duties there.

Silver Market.

LONDON, September 17.

Messrs. Montagu's report says:—The undertone has been good, although the course of prices has been uncertain. The activity of Indian bazaars has simmered down probably owing to a reduction of their interests in this market. The Bear position seems practically eliminated, whilst the Bulls have realised a portion of their profits. Meanwhile prices in India show a recovery. A substantial rise in China exchanges suggests the probability of less pressure to sell thence. Considerable shipments of silver to China from San Francisco partly account for comparatively small American offerings. Transactions during the week have not been large and buyers and sellers alike are holding back.

TELEGRAMS.

Greece.

The Greek Crisis.

New Cabinet Formed.

LONDON, September 17.

ATHENS.—A Cabinet has been formed with M. Calogeropoulos as Premier and Minister for War and Finance; M. Damianos, Minister of Marine; M. Ronfos, Interior; M. Carapanos, Foreign Affairs; M. Bokotopoulos, Justice; M. Cararis, Education; M. Caftangoglou, Communications and M. Bassios, Economy.

Another Cabinet-Maker.

LONDON, September 17.

ATHENS.—M. Calogeropoulos, who was a member of the Theotokis Ministry before the war, is forming a Cabinet.

M. Zaimis and Premiership.

LONDON, September 17.

M. Zaimis has again been sounded with a view to his resuming the Premiership, but he said that his health was unsatisfactory. It is believed that he will again be approached on Saturday.

M. Zaimis Declines Office.

ATHENS.—M. Zaimis has declined to return to office.

Greek Officers Deserting.

LONDON, September 15.

AMSTERDAM.—German papers state that Greek officers are leaving for Germany accompanied by their families. They illogically eulogise the loyalty of the deserters to the King and the Fatherland.

HUNGARY.

Grave Situation in Hungary.

LONDON, September 17.

ROME.—News from Hungary describe the situation as increasingly grave. Political troubles are complicated by the constantly growing influx of refugees from Transylvania who are received with scant courtesy. In Budapest several unpleasant incidents have occurred and the police have intervened.

Germany.

German Shipping Prospects.

A Gloomy Admission.

LONDON, September 16.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" casts optimistic expectations of a great future for German shipping after the war. It admits that shipping has suffered more severely than any other industry, and says that the situation becomes every month more anxious. The paper contrasts the prosperity of French and Italian shipping and appeals for assistance from Imperial funds.

The German Reverses.

General Staff And Hindenburg.

ALLAHABAD, September 17.

LONDON, September 16th.—Reports from neutral countries state that the German Staff is quarrelling over its reverses. General Hindenburg remains dictatorial despite his Somme failure.

New Deputy Chief.

LONDON, September 17.

A telegram from Berlin says General Baron Freytag has been appointed Deputy Chief of the General Staff.

German Prince Killed.

LONDON, September 17.

A German official announcement says Prince Friedrich of Hesse has been killed.

HOLLAND.

Dutch Mobilisation Denied.

LONDON, September 17.

AMSTERDAM.—The Ministry declares that rumours regarding mobilisation are unfounded.

Extraordinary Naval Credit.

LONDON, September 17.

THE HAGUE.—A bill has been submitted to the second Chamber for an extraordinary naval credit of three and a half million florins for the second half of 1916.

TURKEY.

The Position at Sinai.

British Gains in Recent Fighting in Katia and Romani.

ALLAHABAD, September 17.

The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—There is no further news from Sinai. The enemy has retreated well away from our lines, and there is no indication of any desire on his part to maintain contact with us. It is now possible to give with a certain degree of accuracy some figures regarding the recent fighting in the Katia and Romani districts. The Turks numbered altogether 18,000 men, of whom 3,000 were left to fight a rearguard action at Birelabd. Their losses amounted to 9,000 3,930 prisoners in our hands, including 49 officers and 25 Germans, 1,251 killed buried by us, and about 4,000 wounded including killed buried by them. We captured one Krupp Mountain Battery with four guns complete with all accessories, nine German machine guns, also complete, with 30 boxes of ammunition, 2,300 rifles, 1,000,000 rounds of small arm ammunition, 25 sets mountain artillery saddlery and other pack saddles, an aeroplane engine, and three patrol tanks, 100 mules and horses, 500 camels, 2 complete field hospitals and vast quantities of equipment and stores. Our own losses only amounted to 1,130—202 killed, 882 wounded and 46 missing, an exceedingly cheap price for such a complete and extensive victory.

Australia.

The Referendum Bill.

LONDON, September 17.

MELBOURNE.—In the House of Representatives Mr. Hughes, moving the second reading of the Referendum Bill, said he regarded the measure as vital to his policy. Several labour members strongly opposed compulsion.

TELEGRAMS.

Australia and Lord Kitchener.

LONDON, September 17.
MELBOURNE.—Senator Maloney has given notice of a motion in favour of the erection of an Australian national memorial to Lord Kitchener.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable's to the Viceroy.

SIMLA, September 17.
The following telegram, dated the 15th instant, has been received by the Viceroy from the Secretary of State: The British made further progress north of Ghinchi. Except for this the situation in the British front remains unchanged.

The Germans made several violent attempts to regain the ground north of Somme recently captured by the French, but the French maintained all their gains and also carried by assault the farm Le Priez, a regular bastion situated between Combles and Rancourt, thus further enclosing Combles. The Germans attempted to ease their position north of the Somme by attacking on the south at various points, but were nowhere successful. Two German attacks in the Verdun region were also repulsed. The German attacks on the 13th on the Somme were carried out by a division hurriedly brought from the Verdun front.

Considerable activity is reported from the Italian front. The Italians during by a climb captured the position in the Posina valley and in Dolomites. On the other hand the Austrians forced the Italian advanced post back at the head of the Riffelzen valley. Austrian attacks in the Upper Isonzo region were repulsed with loss.

An Austrian aircraft dropped bombs on Auruzzo and several places in Lower Isonzo, and the Italians dropped 172 bombs with five tons high explosive on Trieste.

There is no change on the Russian front.

Fighting is in progress on the right bank of the Danube in the region of Silistria. The Rumanians repulsed a series of attacks by German and Bulgarian forces and captured eight guns.

The British on the Salonika front moved forward through Machukovo, four miles southeast of Ghevgheli and two miles east of the Vardar and despite stubborn opposition, captured a salient in the enemy line. Considerable ground was gained and maintained against counter-attacks. Some German prisoners were made.

The Serbian offensive continued on the entire front with complete success. The Bulgarians are retiring before them.

Germans and Bulgarians have taken Kavala from the Greeks.

Heavy fighting continues between Mush and Erzengen. The Russians repulsed Turkish attacks on the Oghnut region and made large captures of men and munition in the Kyghi sector.

The Belgians in several columns are advancing in the direction of Tabora east and are now 25 miles distant.

II

The following telegram, dated the 16th inst., has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The situation on the British front is unchanged. A German attack from the direction on Mouquet Farm was stopped by British fire.

Important French successes on the 12th north of the Somme, were further enveloped on the 13th. All French gains were maintained in spite of furious German counter-attacks. and the French made themselves masters of the Bethune, Peronne Road between Rancourt and Bouchavesnes and captured the strongly entrenched village of Bouchavesnes and a farm to the south. Communications between Combles and Peronne are now completely cut, while the British at Ghinchi can sweep other roads from Combles to Bapaume with artillery, so that Combles is totally isolated. The Germans counter-attacked in great strength and with some slight success, but the French counter-attacked and regained, and finally held all they had won. The French also, after desperate fighting, captured Hill 76, Clercy, which commands Mont St. Quentin from the west. Two thousand and three hundred prisoners, ten guns and 40 machine-guns were captured in two days fighting. The French made progress in Vaux-Chapitre Wood and repulsed a strong German attack east of Fleury in the Verdun region.

The Italians captured a position north of Falzaego in Dolomites, which commands Traveninzes Pass.

Enemy activity has increased in the region of Riga and on the Dvina.

Attacks on the Russians between Halicz and Stanislaw and in Carpathians were repulsed.

The Austrians continue to retreat westward in the upper Valley of the Maros and Alute, Transylvania. German troops have now made their appearance in South Transylvania.

The Serbians expelled the Bulgarians at many points from their advanced positions and occupied them.

Bombay.

MISTEROUS MURDER OF A SOLDIER.

Investigation by a Court of Inquiry.

POONA, September 17.
A special court of enquiry assembled at Ghorpuri barracks yesterday to investigate the circumstances of the death of Pte O'Brien, of the Seaforth Highlanders. According to the story current, Pte. O'Brien, after drinking in canteen, took a bottle of beer and, with two companions, went out to the open maidan, where they

sat down to finish their beer. It was then between 9 and 10 P. M. While they were in the open, some one came up from behind and struck O'Brien a blow with his fist. The deceased got up but was struck again, and he fell down and died. Medical examination revealed that his skull had been fractured. The assailant, after committing the assault, ran away and has not been identified yet. The matter is engaging the attention of the police. The deceased was a young man about 25 years old.

Mail Steamer.

BOMBAY, September 17.
R. M. S. "Medina" which left London on the 1st instant, and has on board the mails of the 6th instant arrived at Port Said on Sunday the 17th instant.

Punjab.

LAHORE, September 17.
In the case in which Gopichand, late Managing Director of the Popular Bank, was charged with cheating and falsification of accounts, Rai Sahib Labha Ram, District Magistrate, Rawalpindi, has passed orders acquitting the accused. The complainant was filed by Mr. Hakim Rai, Official Liquidator of the Bank.

Rai Bahadur Harjimal of Peshawar has offered to make suitable arrangements for the comfort of Bengali soldiers during their stay at Nowshera.

United Provinces.

Kalanour Accident.

LUCKNOW, September 18.
The "Indian Daily Telegraph" learns that the officers, who held a joint enquiry into the Kalanour accident, are of opinion that the same was caused by the mail train driver running against signal.

South India.

Travancore News.

TRIVANDRUM, September 18.
Her Highness the junior Ranees gave birth to a daughter early morning yesterday. A Princess is born in the Travancore Royal family for the first time since the birth of His Highness the present Maharajah's mother. Great rejoicings prevail in the whole of Travancore. The usual salute of guns was fired.

Madras Cinchona Department.

OOTACAMUND, September 17.
The order of the Government on the Administration Report of the Cinchona Department shows that the Department realised a profit of Rs. 9,51,625 as against Rs. 3,71,488 in the previous year. The bulk of the increase represents a rise in the valuation of bark of the standing trees in Government Estates. One lakh of rupees is accounted for by a substantial increase in issues.

The Governor-General in Council has directed the winding up of business of all hostile firms in Rangoon, numbering eighteen.

BRIEF TELEGRAMS.

H. H. the Lieutenant-Governor arrived at Rangoon on Saturday, by "Arankola" on his return from his visit to H. E. the Viceroy at Simla, having been away for about three weeks. He was accompanied by his staff and various Secretaries and other heads of departments.

CALCUTTA, September 17.

The Secretary, Bombay Chamber of Commerce has wired to the Secretary, Bengal Chamber of Commerce:— "This Chamber has telegraphed to "Commerce" Simla and "Convention", London, strongly supporting your protest regarding the Government jute arrangements with Messrs. Ralli Brothers".

JODHPUR, September 17.

Line is breached between Marwar Junction and Marwar Pali. Train service between those stations has been suspended. Transhipment is impossible. Communication will perhaps be restored to-morrow.

ALLAHABAD, September 17.

The Secretary of State has approved of the orders which the Government of India propose to issue to Local Governments for their guidance in dealing with the recommendation of the Royal Commission on Decentralization in India in respect of matters affecting education. Orders will be issued almost immediately.

SIMLA, September 17.

The monsoon continues very active, and moderate to heavy rain is reported from many parts of the country. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Bengal, Assam, Chota Nagpur, west United Provinces, Rajputana, east Central Provinces, Konkan, Hyderabad, Mysore and Madras Deccan, and local in Upper Burma, Behar, United Provinces, east and north Punjab, Bombay Deccan, Malabar, south east Madras and north Madras coast.

Principal amounts are: Victoria Point 3 inches. Mergui and Tavoy 4, Port Blair and Yamethin 2. Rangoon, Lashio and Sibsaagar 1, Tezpur 2, Jessore 1½. Calcutta and Saugor Island 1, Dinajpur and Purnea 3, Patna and Mainpuri 2, Bareilly 7, Karwar 2, Bombay and Bangalore 1, Mysore, Cuddapah and Kurnool 1½. Lucknow and Muktesar 1, Pendra Jagdalpur and Maragao 1½, and Kodaikanal and Callingsapatam 1.

FORECAST: No large change.
Earthquake Report: A local shock of slight intensity was recorded on the Simla Seismograph at 12 hours 26 minutes yesterday.

KARACHI, September 17.

The British administration in Mesopotamia is endeavouring to arrange for facilities for the passage of pilgrims from Basrah and Persian Gulf ports to Jeddah for the Haj. Applications for passages are to be made in writing to the office of the Chief Political officer at Basrah. The nature of the arrangements will depend on the number of applications received.

TELEGRAMS.

The P. and O. steamer "Salsette" with homeward mails of the 12th instant arrived Aden at 2 P. M. on Sunday the 17th instant.

The P. and O. Steamer "Kashmir" which left Bombay on the 21st ultimo arrived London Saturday on the 16th instant, all well.

Mr. H. F. W. Gilman is appointed a member of the Executive Council, Madras on retirement of Sir Harold Stuart. Mr. Gilman is at present fourth member of the Board of Revenue.

Latest Telegrams.

LONDON, September 17.
PARIS.—The Serbians are now on the immediate outskirts of Vretrenik and Kajonackalan and are crossing the river Brod. The French and Russian troops have arrived before Florina.

TOKIO.—Report from Chengchan says that fresh attack has been made by Chinese troops against Japanese Cavalry guarding withdrawal of Mongolian troops from the zone of the Manchurian railway. Negotiations in Peking are progressing satisfactorily. Attitude of Chinese Government is conciliatory ensuring friendly solution.

ELPASO.—Villa has attacked the town of Chihuahua with six hundred men. They penetrated part of the town but were driven out with heavy loss. All captured Villaltes were executed between August 25th and 29th.

LONDON, September 17.
British seaplane squadron carried out series of attacks and reconnaissances an enemy railway communications in Palestine. Considerable damage was done at Afulah junction and engine rollingstock and stores were destroyed. The stations at Tubkaram Ardana and Homs and the enemy camp near Remleh were also severely damaged.

SALONIKA.—Serbian communique of 16th inst. says our attacks continued yesterday in Muglena region where enemy is in great strength and where we have to operate over very difficult Alpine country with the veritable walls of rock to climb. Situation is good in the direction of Florina. More guns have been captured. Our losses have been slight. Losses of the enemy judging from corpses on battlefield and from newly made graves have been considerable.

PETROGRAD.—Official statement says five hundred and fifty Turks have been captured in stubborn fighting south of Brzez and on the right bank of the Zolta Lipa. In the fighting which is proceeding in the region of the river Narajovka on the line of Podorsok-holice Railway 3174 Germans have been captured. Turks in the Caucasus started offensive inter regions of Karaburnu southwest of Kyghi and west of Kayat. They were everywhere repulsed.

LONDON, September 17.
The British Steamer "Bute town" and Swedish "Prince" have been sunk.

ATHENS.—Prior to accepting office Calogeropoulos conferred with the Entente Diplomats. Although the Cabinet is not composed of men favourable to Entente it will be given every chance but it is believed that it will be shortlived if it continues the attitude of the so-called benevolent neutrality.

LONDON, September 18.
LONDON, September 18th.—The death of Sir Cavendish Boyle is announced.

LAHORE, September 18.
LONDON, September 17th.—An enemy war council to which great importance was attached was recently held at the headquarters on the eastern front. According to a Rome wireless a great Balkan offensive with 200,000 Germans and 100,000 Austrians was discussed. Herr Von Bethman Hollweg has now returned to Berlin and is expected to make a statement at the reopening of the Reichstag.

The "Times" Amsterdam correspondent explains that the Dutch Commander is dissatisfied with the theoretical security of a rapid mobilisation of discharged men and desires to subject the arrangements to experimental proof.

London, 15th September.—According to "Vossische Zeitung" Lieutenant Fahthusch one of German star aviators has been killed in action. ("C. and M. Gazette Cable.")

LONDON, September 17.
ATHENS.—Calogeropoulos states that he will observe strictest neutrality towards Entente. He denies that he is Germanophil though he admires Germans.

Mass-meetings are being held to-morrow at important Pro-Ally centres at which resolutions will be proposed begging King to adopt policy conforming with national interests.

Italian semi-official statement says that, in fighting from 14th to 16th, Italians on Carso captured important positions between Vippacco and sea and took four thousand prisoners.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

469

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 100 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు రిజిస్టర్ డు. రికార్డుచినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమునల్ల బాల్యములలోనే ధాతువృత్తము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై, చూడకాలమునకు దుఃఖము ననుభవింతురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేరించిన యెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి చిశేష బలశీలంపగును ప్రకాశించుచు చిర కాలము ముఖముగ జీవించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతువృత్తిగలుగును, స్వప్నస్థితియు మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుయగును మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును, రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్క - గ చురుకైనవగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇది కాబూర్, కాంతహర్ దేశములలో వైద్యులునున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును తిశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము అదేశము: ఒకచుప్పిక గలదు. వైయరవ్యాధి సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చితమగు చేయబడియున్నది. 1 డబ్బావు 15 గోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగగుణము కలుగును. 2-3 డబ్బావులు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనుపాన ప్రతీక పార్సులతో పంపబడును.

15 తులాలు, డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు
డి. మన్నాలాల్. ఢిల్లీ వైద్యులు, నె 5, అవన్యూరోడు, బెంగుళూరు సిటీ

మోన పోకుడు

శుక్రార్ధస్థియగుండ చేయు ర గులను తక్కువధరలకుకొని మోనపోకుడు.
అట్లు తుప్పపట్టుకుండ చేయునది యొక్కటియే

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."
Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీని వంటెనలకు కప్పలకును నుపయోగించుటకు ప్రపంచమంతట చాల మంచిది. దీని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపాలిటీలు వచ్చికు వర్కనారు బొగ్గుగనలనారు హాగనులనారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడి చూచినను వాడుచుందురు. చాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

పోలు ఏజెంట్లు:—వి సాల్ ఇండియా ఇంజనీరింగ్ లిమిటెడ్.

ది రిలీయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కు.

తపాలపెట్టె నెం. 558 రు,

మదరాసు

(ప్రె కామ్మోషన్ గోరునకప్పుడు ఈకత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కాశ్యతముఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యసూక్ష్మమును కలగజేసి శరీరశాస్త్రమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వైద్యుని ఇష్టించు నా, ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయుబడును. పోస్టు చార్జి యు మేమే భరిచిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయును 219 వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ, ఆదికవిగ్రహ బొంబాయి 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఎంపయరు ఆఫ్ ఇండియా

తెఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడు బొంబాయి.
మదరాసు రాజధానికి ముఖ్యప్రతినిధి వారి ఆఫీసు-
థియాసాఫికల్ బేంకు మందిరము.
పోస్టు బాక్సు 903, అదయారు, మద్రాసు.

పట్టణములో
"న్యూ ఇండియా" మందిరములు

13-14, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

ప్రిమియములు పట్టణములోనున్న ఆఫీసు మందిరముల ల్లించవలెను. విశేషములు ఇచ్చుటనే తెలిసికొనగలుగు. మని యును చెప్పి-లు ఇన్సూరెన్సులు అడయానులోని ముఖ్య ప్రతినిధిగారి పేర పంపబడవలెను.

2 శెంట్లు కావలెను.

554

కావలసినవారు } చి. పి. వాడియూ }
సరికి వ్రాయవలెను. } ముఖ్యప్రతినిధి }

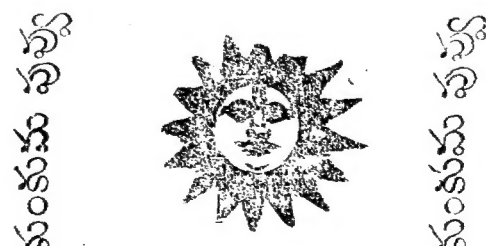
కలియుగ కల్పవృక్షము.

కృతయుగమందు కల్పవృక్షము చునుష్యులకోరిక లను నెరవేర్చుచున్నట్లు ఈకలియుగమందు మానవజాతి యొక్క ఈతిభాదలను తీర్చి ఆయురారోగ్యైశ్వర్యము లనిచ్చునది మన వైద్యవిద్యకు ప్రధానముకొరవవారికి

ఉచితముగా పంపబడును

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, ఆయుర్వేదము బొంబాయి. 20 చీనాబజారుకోడ్, మద్రాస్.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావస్తవదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపును. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ,
(53) 21. హమ్మింగ్, బొంబాయి.

"ఇందుమతీ పరియణము."

కుమార ధూర్జటి ప్రణీతంబగు చక్కని ఆంధ్రకావ్యము. వెల రు. 0-10-0.

"అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము."

ఆణివిల్లి వేంకట సోమ శూజి మహాకవి ప్రణీతము. సం స్కృతము; అలంకార శాస్త్రము. వెల రు. 2-0-0.

ఈ రెండు గ్రంథములను ఏక కాలమందు కొనగోరు విద్యార్థులకును పుస్తకభాండాగారములకును ఈ 1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలాఖరు వరకు సగము వెలకియ బడును.
వలయువారు:—

"మనోజరు" ముసునూరు సంస్థానము,

నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా

జై ప్రియ స్నాన్ బ్రాహ్మణ

నిత్యకర్తాప్తము

సస్యగాంధ్రప్రయోగము. 320 పుటలు వెల 1-4-0.

ద్విజాతులు అవశ్యమాచరింపదగిన, స్నాన, సంధ్యానం దు, జాసాపన, బ్రహ్మయజ్ఞ, దేశతార్పన, వైశ్యదేవ, అతిథి పూజలును, వానికి సంబంధించిన భస్మధూరణవిధి, స్థానిపాకవిధి, సముద్రస్నానవిధి మొదలగు ఇతర విషయములు దాదాపు అర విషయములు ఆంధ్రప్రయోగముతో వివరముగ నిందుగలవు. దాదాపు 31 వేల గ్రంథములు ఖచ్చియినవి.

2 సదాచారము - సాంధ్రతాత్పర్యము. 6-8-0. ఈ రెండుగ్రంథములు ఒకపర్యాయము కొనువారలకు 2-0-0 లకే ఇచ్చెదము. ఇవిగాక భారతభాగవతాది గ్రంథములు, హత యోగప్రదీపికాది గ్రంథములు, తొట్టితైత్తియగ్రంథములు, ఇతర వైదికగ్రంథములు, గానాత్రి, వ్రాతస్మృత్యు, జగద్గురు అది శంకరాచార్యులు, యున్న గుంటుములు మాదగ్గర లభించును. వలయువార తీవిధముగా వ్రాసికొనునది.

మానోజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు పేక

డి. వి. శర్మ పూర్ణ, కృష్ణాజిల్లా ఆది వ్రాసేది.

ఆంధ్రమహాభాగవతము వచనము

ఇయ్యది అతి సులభ శైలిలో శ్రీలకు బా లురకు కూడ తెలియునట్లుల వ్రాయబడియున్నది. వేదాంత విషయములు యిందులో మెండుగా ను న్నను బాగుగ వివరింపబడి యుండుటవలన చదువు వారికి మనోహరముగ నుండును. ఇందు ఆయా సందర్భములకు తగిన చిత్రపటములును చేర్చబడి యున్నవి. ఇప్పటికి దశమస్కంధము పూర్తి అయినది.

ప్రథమద్వితీయ స్కంధములు	1-0-0
తృతీయ చతుర్థ స్కంధములు	1-4-0
చతుర్థ పంచమస్కంధములు	1-4-0
షష్ఠ సప్తమస్కంధములు	1-4-0
అష్టమ నవమస్కంధములు	1-0-0
దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
" ద్వితీయభాగము	1-4-0

235 ఆర్. పేక శేక్స్ ప్ట్ అండుకో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర

(వాణిజ్యసంవిక తెలుగుదేశం)

గ్రంథకర్త గా మరీసర్వోత్తమరావుగారు, ఎం.ఏ.

లోకములో ఎన్ని రాజ్యములూ కలిగినవి. గలించినవి. ఎందరో రాజులు పుట్టివారు, గిట్టివారు. ఎన్ని మోజాతులు మనిషి, చనినవి. ఎందరో మహాభావులు జన్మించినారు. నిర్వాణులు మందినారు. జరిగిన యుద్ధములకు లెక్క లేదు, ప్రబలిన మతములకు మితిలేదు. అయిన మార్పులకు అంతము లేదు. పట్టణములు పట్టెలైవని. పట్టణ పట్టణము లయినవి. రాజ్యములు అశేవులై నవి. అడవులు రాజ్యములైనవి. అనాగ రితులు నాగరికు లైనారు, నాగరికు లనాగరికు లైనారు. ప్రభువులు అంకితు లైనారు, అంకితులు ప్రభువులైనారు. ధనవంతులు దరిద్రు లైనారు, దరిద్రులు ధనవంతు లైనారు. జ్ఞానవంతు లంపకాకమునబడినారు, అంధకారమునకున్న నారు జ్ఞానవంతు లైనారు. ఈ యంతర్యములను రెండే కాగణములు - కాలము, మానవుడు. 6 సంవత్సరములు 2-0-0.

ఎప్పుడెప్పుడు ఎచ్చు తెచ్చుట వివి విధముగా ఈ రెండు కాగణములు పనిచేసినచో తెలిసికొనుటకు ఎన్నటికీ ఇష్ట ముండదు? ఎన్నటికీ కుతూహల ముండదు?

ఆ యిష్టమును పూర్తి చేయునది మా ప్రపంచ చరిత్ర. ఆ కుతూహలమును సంతృప్తిపరచునది మా ప్రపంచ చరిత్ర.

ప్రపంచచరిత్రా కార్యాలయము

145, టంకసాల వీధి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

నరవిధములైన నొప్పులకు సంజీవిని.

మీ గృహమందు తప్పక ప్రతిదిన ముండవలసిన అంజనము అమృతాంజనము.

తలనొప్పి, కాళ్లనొప్పులు, కీళ్ల పోటు, వాయువు నొప్పులు, దగ్గు, పడిసెము, బెణుకులు, గాయములు, వంటిపోటు, తేలు కాటు, ఉబ్బులు, తిమ్మరలు, వాపులు, ఇవి యవి యననెల ?

నకలవిధభాదలకు ఉపయోగమగు

అమృతాంజనము సిద్ధాంజనము

దేహరోగ్యమునకు భంగముకలిగించు అన్ని విధములగు నొప్పులకు మా అమృతాంజనము లోక ప్రఖ్యాతమైన దివ్యామృత మని లక్షల కొలది జనులు పొగడి యున్నారు.

వెల 8 అణాలు మాత్రమే.

తేలుబాధను తొలగించుటకు నిరూపమానమైన దని

వేటుగా చెప్పుకొంటేడు.

అమృతాంజనము

దివ్యాంజనము.

అన్ని నొప్పులకు వరమామృతము.
వేసవేలు విక్రయము.

అమృతాంజనముయొక్క శ్రేష్ఠతకై నాగపురము వస్తువదర్శనసంతలో వతకము బహుమతిగా నీయబడినది.

అనేక గొప్పగొప్పవాళ్లచే వేలకొలది యోగ్యతాపత్రములను బొందినది అమృతాంజనము.

అమృతాంజనము డిపో వారి మందు లనేకములు గలవు.

కోరిన క్షేట్రలాగు నుచితముగ బంపబడును.

దంతచూరము

వంటినొప్పులకు మంచిపొడుము. నువ్వున గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-8 వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని ముందులోతడిచి

కట్టిన నొప్పిని వెంటనేమాన్పును.

సీసా 18 వెల 0-8-0 మాత్రమే

జీర్ణరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము, పులిబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బీ 18 వెల 1-4-0

గజ్జికేలము

దిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈ తైలము పాలుగుపూటలు రాచినతప్పక పనిచేయును

డబ్బీ 18 వెల 0-3-0 అణాలు.

వగుళ్ళకు తైలము

అజీకాస్య, అజీనేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగాలివలనను కలిగినను కారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన వగుళ్ళుమాని జల బోయి మంచిచర్మము రాగలను. వగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రియము. వెల డబ్బీ 1-8 రు. 0-6-0. వి. పి. కేసు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. నెండుకేలు నునుపుదేరును. కురులు పెరుగును.

5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము లావు బారి మొలక పుట్టి యమిత బాధగలుగును. డబ్బీ 1-8 వెల 12-0 మాత్రమే.

కలరా మూతలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట అవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-8 వెల 0-6-0.

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. క్రతయింట నుండదగినది. సీసా 1-8 వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగలడబ్బీ 18 వెల 1-0-0

రోమహరి.

ఈభస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి కట్టించిన, రోమములు కెండు నిమిషముల లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుచెక్కదు. మంటయుండదు. డబ్బీ 1-8 రు. 0-8-0. వి. పి. కేసు 0-12-0.

తామర తైలము

తామర, తీట, వినుగుగజ్జ, దురది, రసికారుట మొదలగువానికి మంచిమందు.

డబ్బీ 1-8 వెల 4 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగునను జ్వరములకుదివ్యావధము. సీసా 18 వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపొసిన బాధతగ్గును. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును. సీసా 18 వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మూతలు.

కొరుకు ఫవాయిమేహములకు ఈమూతలు బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు వడిన చోట సుఖభోగి తైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తకుష్ఠికి మేహకారక బాధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-8 వెల రు 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-8 రు 1-0-0. వి. పి. ఫహా 1-4-0 అన్ని విధముల వణములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. కొలికి మూతలను తివలయును.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి. } 6, తంబుశెట్టివీధి, జార్జిటౌను, చెన్నపురి.